

309600

వ్రతదినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2 చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ అక్టోబరు నెల 26 వ తేది మంగళవారము No 177

సంపుటము. ౨. రాక్షస నామ సంవత్సర ఆశ్వయుజ బహుళ చవితి ర. సంచిక ౧౭౭

మోటారు బండ్లు నడుచుచున్నవి

గ్రామముల వివరము

కాకినాడనుండి ప్రవేశించు ఉదయం 7 గంటలకు బయట... కాకినాడనుండి ప్రవేశించు ఉదయం 7 గంటలకు బయట...

ఇంగ్లీషు మోటారు ట్రాన్సిట్ కంపెనీ, కాకినాడ

The English Motor transit Company, Automobile Engineers, Proprietor, A. SUBBARAYADU COCANADA.

ఆంధ్రపత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

Table with 2 columns: Subscription type and Price. Rows include 12 మాసములకు, 6 మాసములకు, 3 మాసములకు, 1 మాసమునకు.

ఆంధ్రపత్రిక - వార పత్రిక

Table with 2 columns: Subscription type and Price. Rows include 12 మాసములకు, సంవత్సరాది సంచికతో.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

చెన్నై పురి.

అమృతాంజనము 109, ప్రభుత్వం, బొంబాయి.

శ్రీ వాల్మీకి రామాయణము

ఆంధ్రపత్రిక సంపుటము.

ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అధ్యాయములు... ఈ పుస్తకమునందు మొత్తము 115 అధ్యాయములు...

వైగంధముల తిలకాభిరూప ప్రత్యేకము.

ఆర్. వెంకటేశ్వర్ అంతు కో, ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, చెన్నై.

Amrutanjana Best Indian Pain Balm. అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము... అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము...

నల్లసంవత్సరాది సంచిక

నల్ల సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుట... నల్ల సంవత్సరాది సంచికను సంవత్సరాదికి ప్రచురించుట...

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము.

7, తంబు సెట్టిపేట, మదరాసు.

వజ్రగుళిక

20 మాత్రలగుల డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0... వజ్రగుళిక...

రోమహరి

డబ్బీ 1-కి రు. 0-8-0 వి. పి. ౧-12-0... రోమహరి...

మంచుమృగము వర్షప్రసాదము... మంచుమృగము వర్షప్రసాదము...

వజ్రగుళిక దోమలను నశింపజేయునది

కాటోల్ పాదరు... కాటోల్ పాదరు...

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును... కాటోలు వత్తులు...

మ. గారు ఏసెంట్:— గుంటూరు పురపాలక కమిటీ, నెం 28, చెవబజార్ రోడ్, పూర్వం నమోదం, మద్రాసు.

తరువాత అగ్రానవాధిపతి గారు కడపటిమాటలను చెప్పి
 ముగించిరి. అగ్రానవాధిపతి గారికి వందలము ల్లాసంగబడిన
 తరువాత నవ ముగింపబడెను.

జాబులు

I
బహుమతి నవలలవరిత.

అయ్యా,

విజ్ఞానచంద్రికా నందలివారి బహుమతివలన పరీక్షా ఫలితము లింతవరకును ప్రచురింపబడలేదు. దాదాపు మూడు మాసముల క్రిందట ఆచట లక్షిపతిగారు నవలలన్నియుఁ బరిశీలించుటకు మూడుమాసములు పట్టునని ఆంధ్రప్రదేశ్ లోఁ బ్రచురించినది. కనుక నందలివారి ఆఫీసువలన దాదా ప్రైవేటునులేనది. ఇంక నెంతకాలములో బహుమతియు బహుమతియులతో కార్యదర్శులు తెలియజేయించినో యొక్కతగా నుండును. రాజ్యోత్త సంతకమునకుఁ బుస్తకములంపుటకు నిపుటికైన నీరన్న పత్రికసంచి తెలిపిన గాని తేలికుటకుఁ బ్రోత్సాహ కరముగఁబడదు. చందాదారులకు బుస్తకములు వచ్చియుఁ జాలకాలమైనది.

విజ్ఞానచంద్రికా గ్రంథమాల చందాదారులు,

II

రాయయ్యారు దేవస్థానములు-దసరాయుత్సవములు.

అయ్యా

మా గ్రామ శివాలయముల దుస్థితిని గురించి యిది వరకు కొంత తమపాత్రము చదివినారున్నార. విజయ దశమి శివాలయాదు మహోత్సవముల ధర్మకర్తల యుత్సవ పూర్వము కొంతకాలము జాయింటిగాను కొంతకాలము నుండి సంవత్సరమున కొకరు గాను చేయుచు వుండిరి. ఇట్లుండ నొకప్పుడు విజయదశమి గాదు వీరి ముగ్గురులో జూతుంటుగా చేయవలయునని ఒకరును అట్లుగాను మామూలు ప్రకార మే వరి సంవత్సరము వారు చేయుచువలయును అని ఒకరును అట్ల యిన తేవుని బయటికి దీయ వలెదని మొదటి వారును తగవు లాడి యాడి యుత్సవమును మాన సమ కట్టిరి. తుద కెట్లులో రాత్రి 2 గంటలకు చేయగలిగిరి. ఉత్సవములు, వీరి యుత్సవమును బరుగవలసినదియు లేకున్న ఆగి పోవలసినదేనా? ఇతరులు చేసి నవో వీరూరకుందురా? ధర్మకర్తలనుండి యిట్లుతగవులే నా ఆలయములు పడిపోయెడిస్థితిలో నుండ ధ్వజములారుచుండ మాచి బాగుచేయుచుటకు గాదా? 24 యరముల వసతి యుండియు మూడు 1200 లేక 1800 వందల ఆరాయులు రాగలిగియు ముగ్గురు ధర్మకర్తలందఱును గురు లిట్టి హిని స్థితిలోనుండుట కోవలయును ఆలయములు ప్రమాద స్థితిలో నున్న ఏ గ్రామసింహులకును వరాహులకును నివాసము లగుచుండ ఇంక జరుగ వలసిన దేమి.

"పురవాసి."

III

ఆంధ్రవిద్యాధి మహాసభను గూర్చి

తప్ప అభిప్రాయములు

అయ్యా,

ఈసభాసభ్యులకు గూర్చి మాబండరుపురుషులందుకూడ విద్యాధులపట్టుదలమీదయిన సభ యావధ్యజరిగెను. రాత్రి తేమూర్లో కంటకుబాబురావు తండ్రిగారు మొదలైనవారు వైసభ యభ్యులుగా కావలయుననిరి. మొత్తముమీద సభ కాలలేనన్న వారే యెక్కువమందియై యుండిరి. కాని కృష్ణా ప్రతిపాధియును మట్లూరి కృష్ణారావుగారు కంకడికాటర్ల గారి యభిప్రాయమును తమమిత్రులగు చెరుకువాడ వరసింహం పంతులుగారు యాక్రందింపవలసి దెలిపిరి కొంతకెప్పి.

కాటర్ల గారు యిట్టిసభ ఆవశ్యకమును నుడిగెట. వారి తల్లెల కెప్పిరిని నాకు సంకేతము గల్గి మనము కలకర మొదెను. ఇట్లుండ నెట్లెయరు ౧౧-న తేది కృష్ణాప్రతిః సందికయందు 'రామానంద కాటర్ల గారి యాంధ్రప్రదేశ్ ప్రగతి' యను కీర్తికయందు, ఆంధ్ర విద్యాధి మహా సభసభ్యులగు భాగమున 'కాటర్ల కి గారు ఆసభలో విద్యాధులే విషయములను జెప్పించునని ప్రశ్నింపగా శ్రీ వర సింహంగారు 'వారి విద్యాభివృద్ధికి సంబంధించిన పరీక్షావిధా నాదులను గూర్చియు జవాబివగి కాటర్ల గారికి పూర్వము వీరూరు విద్యాధి సభమీదనున్న యుద్దేశ్యమే బలపడి నై విధ మున ప్రత్యుత్తరమిచ్చిరి నాకు దోచెను. అదియే నిజమై యుండును. ఇంతకన్న వేరు కారణముండవోదు. శ్రీ వర సింహంగారు యీ విద్యాధి సభనుగూర్చి స్థాపిత సంఘము వారి యుద్దేశ్యములను, సోదర విద్యాధుల జవాబులను, ఆంధ్ర ప్రదేశ్, కృష్ణ, దేశమత మొదలగు పత్రికలయందు బాగుగ

జదివి తెలుసుకొని వై కాటర్ల గారు మొదలైన కేశ ప్రియు ఖుల యుద్దేశ్యములను దెలుసుకొనుటకు వారి పత్రికలకు దగిన జవాబివగినవో వారే కాదుగదా, వారి సృష్టికర్తగూడ, అట్టి సభ యావధ్యకముని కెప్పక మానవ. కాన యిక్కడనుండవల సోదర విద్యాధులను వివరములను, స్థాపిత సంఘాద్దేశ్యముల ను జక్కగా దెలుసుకొని గాని యీసభను గూర్చిన సంభా వనాను తేయించుదురుగాక యని తేడుకొనుచున్నాను.

ఒక యాంధ్రవిద్యాధి.

IV

కర్మకరుల సమస్య

అయ్యా,

"మొగ్గుకాల్చ" నును కావనరాజును ౧౭౧౧-వసంవత్సరమునందు ఆంగ్లేయదేశ వివిధాంధకారమునుమానీ దేశమునకు గాంతగలిగించెను. జలధర్మములు, హక్కులు దృఢములై కాళ్ళకలులైనవి. దేశవ్యక్తియందు నూతనకళ మేల్పడినది. ౧౮౩౦-వ సం॥మున లాయుపిలవ్వయొక్క వ్యావసాయలన ప్రేమించిదేశపుజనలకు తృప్తిగల్గెను. అదివాస్తవికమై వాంఛన గల్గించెను. ఆర్యవిద్యాసమును మోచుచున్న.

౧౮౪౦-వ సం॥ విద్యోగము మహారాజ్ఞ చేసిని ప్రకట నములన హిందూదేశమునకు నూతనకళ పొడమిడినది. కడచిన సం॥పు (౧౮౪౭) విప్లవముచేగల్గిన ఆంగ్లేయము, క్రొవము, సాహసము, రాజద్రోహము మున్నగునవి హిందూదేశముల మానసరంగయందు పుట్టెను. ఈ ప్రకటనలు కాంతిని గలిగించెను. సంఘమునకు కేంద్రస్థానమును దిగుల్పెను. మహా రాజ్యయలదు దృఢవిద్యాసమును గలిగించెను. రాజకీయాభి నిదేశమును, నూతనకార్యోత్సాహమును పురికొల్పెను. మరియూ నీరంత్రము సంఘభావమును మోచుచు దేశానురాగమునకు కారణభూత మయ్యెను.

నీటికి ఆర్ధ కళాపాట గడచినది. ప్రకటనము వలన మ నకు స్వరాజ్య ముచ్చినను, అబ్బక పోయినను, నాగరికులకు నుండెను హక్కుల క్యత్వములు ధర్మములు మన కొనంగిను, ఒకసంక పోయినను, పట్టణ పొరుగుప్రదేశ సంఘములు కావన నిర్వారణ సభలు యుద్ధాస్థితి లోనికి కెచ్చినను దేశ పోయిన ను, విద్య ఆనుకొన్నంత వృద్ధి పొందెను. పొందక పోయినను, వాణిజ్య చక్రము విస్తార ప్రత్యయముల నుండునైన ఉ త్తేజమును పొంది వృద్ధి పొందినను పొందక పోయినను ఒక విషయము మాత్రము ప్రతి మానవుని హక్కించుచున్నది.

ఉపపత్తిలేని మానవులు ప్రకటికలు నుద్దేశించిన స్వ త్వియులను ఆచరణలోనికి తెచ్చు తెట్లు? కాలముకాని మార్గ ముగాని, ఉపాధిగాని లేని మానవులకు స్వేచ్ఛా వర్తక మనిన నేమి దెలియను? విద్యా విహీనులకు ఉన్న బోధోగ్యములనిన నేమి వ్యక్తమగును? "జను లందఱు సమాన"మనిన వీరభావము వారికేమి వ్యక్తమగును? అందుకి అద్ద మెందును! ప్రజ్ఞి శ్రుద్ధి వానికి ఆవిరామముని యొక్క సృష్టివర్ణనను కలగని లిల్పి గాదా? ప్రతిదినముకాదు కష్టమును అమ్మి నివేదించుమనము కాటకులతో ఘోరము ధర్మము పలుపును కీర్ణ క స్త్రు ముల ధరించి విద్యావిహీనులై దిరుగులాను కర్మకరులకు ఈ నుప్రసద్ధమైన ప్రకటికయు కల్ల గాదె!

ఇట్టి హింసాస్థితియందు జీవయాత్ర సులువు వనేక కోట్ల మానవులకు నేమైన సమపాదము చేయలేనన్న ద్రవ్యకంఠుల దనియు, సిలిగియు బాగుండిన వారిబాధ్యతయనియు కొంద అభిప్రాయపడెదరు. శ్రీ ప్రపంచమందు ప్రతిమానవునియొక్క మ హాత్మ్యతమైన ఆదర్శమునెది? స్వాభివృద్ధియే! ఆయినచో, కర్మకరుల ఏమిత్తము మిగిలిన జను బాధోగ్యమున వారి ఉన్న తాదర్శమును బలియిచ్చి వ్యాధిత్యాగులై యుండుడఁ జోరుట ఉపదేశించుట న్యాయమా! ధర్మమా?

ప్రతిమానవుడు వారి ప్రకృతి ధర్మములకు ఆచరణలో కెట్టివత్తుడు వారి సోదరల ధర్మములతో చాలవరకు రావుడు గలుగుచున్నది. అందుచే కొందఱు వారి స్వత్వములకు ఆచరణ లో తెట్టజాలకుండుట తటస్థించుచున్నది. వీనికి ప్రతిఫలము కొందఱుబిడలై సంపదించుచున్నారు. కొందఱు ద్రవ్యకంఠులై తమసోదరల మాటలైన స్ఫూర్ణులకు దెచ్చుకొనుచున్నారు. అవో! వీరు సోదరులేనా? వీరు ద్రోహముకారా? కాకపోయినచో వీరి తండ్రియు ద్రోహమైనది. భేదములేక ఆనిర్వికారునిచే, వృష్టింప బడి తమ సోదరులను ఇట్లుగక దొంగిల్లుట న్యాయమా? భగ వంతునియెదుట మనముచేయు కర్మములకు మనము కర్తలము గామా? అందుచే ఆ యాష్టిక సుఖము నవేక్షించు ప్రతి మానవుడు కర్మకరులకు కర్మజ్ఞులు మోచుచు పని దినమును తగ్గింపవలెనోరుట అవశ్యకమని నొక్క వక్కాణించును.

మరియు నది సాంఘికలోపము. ఇంగ్లాండులో వని దినము ౧ గంటలు. ఆమెకా సంయుక్త రాష్ట్రములయందు ౮ లేక ౧ గంటలు. అట్లేలి యాయును ౧౦ సంవత్సరముల నుండి ౮ గంటలు. ఇట్టి కాలనిర్ణయము ఏ కావనమునల్లను. విధింపబడి యుండలేదు. ఏ దోషతయును లిఖించలేదు. కర్మ కరుల సుఖములే ఇట్టి నిర్ణయమునకు ముఖ్యాధారము వాని. పాపిలల్యమే ఇట్టి నిబంధనకు హేతువు.

ఇంతయ కాదు. ఉచితవిద్య, పుట్టేకనిధులు, సహకార సంఘములు, యుక్తునది స్థాపించిన గాని వీరికి మోక్షము చేయారు. కర్మజ్ఞులు కాదు గాని గృహమున కేలేందు మార్గ ముగా లేనిదేవతలై కల్లు పాక యొ లేక నా గా పాకయొ గలవలె వీరిని శూన్యవాదులై జేసి యింటికి దయము చున్నది. ధరించుటకు వస్త్రము లేక, తినటకు తిండిలేక గంచెను సంపాదము వీరికి యెదురుమాదుచుండును. మైకు రచి యింటికికేర వరికి వారపుత్రాదులు, వృద్ధులకు తలిదండ్రులు దగ్గరజేరి ఆకలితేముచున్నది. ఏమి వీరికొని వచ్చి వాపు! అనిన వారపుత్రాదులనుజూచి తండ్రియు తండ్రిని జూచి వారపుత్రాదులను దుఃఖించుచు ఆనిరామయ్యని స్వప్తిని జేయవిధముల దూషించుచుండుట తటస్థించుటలేదా? ఇట్టి లోపము నిధులవలన భోదా? స్వల్పముల్యముచే ప్రకృ స్తమైన వస్తువులను కొనుటచే తేవోకొగ్గము బాగుండుటయే గాక కొంతవరకు సూడ సంపాదించుట జరగును. ఒకదమ్మడి వృధాగా వ్యయపరచు పోవుటయే ఒక దమ్మడి సంపాదా యట. ఏకర్మకరుడైన ఒక విన్ను గణానును తెట్టి స్వతంత్ర జీవనము చేయలేనన్న రెండు రూపులయైనను స్వల్పవర్జికి వీరికొని వచ్చుటకు ఆకాళము గలిగినదా? కట్టి వ్యాపారము నల్పవాదగర్భకు భోయవో వీరిల్లు నుల్లచేయుటకు జేయి దేవుళ్ళకు మొక్కెదరు.

ఇట్టికోదవమునకు ముఖ్యకారణము తెప్పి? ఒకటి-విద్యా విహీనత. రెండు - నిధులలేమి. రెండవది మనకు గురించి క్షుప్తముగా చర్చించియున్నాను ఇక మొదటివిషయము. విద్యకుగూర్చి కొద్దిగావ్రాసెదను.

కర్మకరులు దినమునకు ౧౦ గంటలు పనిచేయుచున్నా రు. కొన్ని సమయములందు ౧౨ గంటలు కూడ పనిచేయుటకు మనము చూచుచున్నారము. కొంచెమైనను విద్య కభ్య సించుటకు గాని, పురాణక్రమము చేయుటకు గాని వీరికి కాల మెక్కడిది? వీరు పుంబులయినను సరిపటి పరిసారంత సంపా దించెదరు. అట్టివో వీరిపుత్రులకు పుత్రికలకు జీవనవిద్య బతులకు బంపు తెట్లు? ఎవరిపట్ల వారే పోషించుచుండు యుటమైనచో, వీరు నిష్పంపవిద్యకు నక్కతించు తెట్లు? వీరికి పోషించు పాముండును, మరియొకదినము పనియందక పోవును. అట్టిదినములలో వీరును వీరిపట్టుబడుచు జీరించు తెట్లు? దినదినము జీరించుట కష్టమైనచో ఈ కర్మకరులు తమపుత్రులకు నేమి యా ప్నించెదరు? దానికంటె వార్ధక్య ముందు వీరిల్లు జీవించెదరు? ఈ వార్ధక్యముచే ఆశీసులు. బాలలెమి, శ్రీలేమి దేశములపాలెయిం వీరిబాధ్యములకు ముగ్గులు సంపదించును నొకవోట లంచగాడిలు లాగి బూతుపెట్టులు తినుచు, నొకవోట పోటలయందు కట్టెట్టులు తినుచు మరొకవోట వీపులమీద యుద్ధరణ చేయుచుకొను చుండుట లేదా? ఇట్లు దూరదేశములకు పోయినబాంధరు, బాలికలకు తల్లులు భకు భక్తులేయు తెట్లు? ఇట్టి చెల్లాచెదలై పోయి కుటుంబమందు ప్రేమవీజము మహాన్మక్తిమై వెలుగు తెట్లు? ఇట్టిమస్థితియందున్న వారికి పట్టణపాపకుప్రద సంఘముల యొక్క కలండును తాబా కాపంపులు యొన్ని కలండును ఏమి యధికారముండును?

సోదరులారా! కర్మకరులారా! మీకు ఉచితవిద్య యుండిన గాని మీకు వివాహమాధి చేరలేదు. మీకు ప్రత్యేక నిధులుండిన గాని మోక్షముచేయారు. పరిపాము తగ్గించి కర్మ జ్ఞులు మోచుచుండిన గాని మీకుహోమ తాదర్శమును సమీ పింపలేదు వీరియందే మీభవిష్యత్తును ఇబుడి యున్నది. వీరి యందే మీఅభివృద్ధి ఘనీభవించి యున్నది.

మాంజి.

THE [PHONE 431]
HOTEL CLARENCE.
GOLD MEDALISTS.
BAKERS, manufacturing Confectioners, and well-known Caterers.
Estimates for Dinners! Evening Parties! and Children's Treats free on application.
WEDDING CAKES and, New Year Cakes prepared.
Branches:—
COMMERCIAL HOTEL, Armenian Street.
Y. M. C. A. RESTURANT, Esplanade
BAR ASSOCIATION RESTURANT, High Court Building.

ఏలము.

నెల్లూరుజిల్లాలో నున్న కలిచేడు గ్రామమునందలి అభ్యుదయము.

శ్రీ చెన్నపురి దొరతనమువారి యుత్తరపుల ప్రకార మిదిగవ చే నాలుచేసిననేను చెన్నపురి పైకోర్టు లో అఫీషియలు అప్రెన్టీసారిక చేరేయొద్ద ఈదిగవ లాటులను 28-10-1915-వ తేదీని సాయంకాలము 4 గంటలకు హెచ్చుపాట పాడినవారికి ఏలము వేసెదను.

1. సాలుకు రు 17000 లు చొప్పున అద్దె యిచ్చుకొనుటకును దొరతనమువారికి పన్నుల నన్నిటిని గూడ ఆయనే ఇచ్చుకొనుటకును మరకు ఏర్పరచుకొని జరపిలోని హెంబర్గు వాస్తవ్యులను హెచ్. ఏ. బ్రాంట్ గారికి 2-11-1910-వ తేదీని వెంకటగిరి దీవగృహ ధర్మకర్తయగు వెంకటగిరి రాజాగారు 5 సంవత్సరములకు కలిచేడు గ్రామము కవులు ఇచ్చిరి. ఆకవులు వాయిదాలో శేషించిన కాలము పనిచేయుటకు ఆగవులు మరల ఏలము వేయబడును. 2-11-1915 వరకును పన్నులన్నియు నిదివరకే చెల్లించబడినది. 23-10-1912 లో జరిగిన భారతసామాన్యకారము అదే వరతులమీద 2-11-1915-వ తేదీ మొదలు మరి 5 సంవత్సరముల కాలగ్రామము మరల కవులు కిక్కుబడును అచటనున్న కట్టకములు, ఇండ్లసామగ్రిలు, పనిముట్లు, యంత్రసామగ్రిలు, పనికిరాని అభ్యుదయ గుట్టలును గూడ ఏలముపాడినవారివే యగును.

కలిచేడుగవల యొద్దనున్న ఎల్క్విక్కుమరలు మున్నగు సామగ్రిలు.

1. 36 హెచ్. పి. టంగి ఆయులుఇంజనులు.
 2. 22 కే. డబ్ల్యూ. సిమెంట్సు 500 వాట్లు డైనమోలు.
 3. ఎల్క్విక్కు సీటీ వాలింగు 20 హెచ్. పి. మోటార్సును కంట్రోలర్సుకు కలవి.
 4. సీమెంట్సు రీజర్వాయర్స్ ఎల్క్విక్కు సీటీ పంపుల జతలు 65 అడుగులలోతునుండి గంటకు 11000 గాలనుల చొప్పున నాగునవి.
 5. చిల్లరతీగలు రాగితీగలు స్విచ్చుగేసు ఇచ్చు లేటర్లు మాచ్చిలు స్విచ్చిబోర్డు.
- వివరములు పూర్తిగా తెలియగోరువారును పత్రములను చూడగోరువారును అఫీషియలు ఎప్రెన్టీసారి కచేరికి వచ్చిన చూడగలరు.

ఇందులకు ఏలముపాట పాడగోరువారు చెన్నపురి గనులనిబంధనల ప్రకార మన్నిటిని చెన్నపురి దొరతనము వారియొద్ద నుండియు కవులు చెన్నపురి కొనుటకు తగిన వారని వెంకటగిరి మహారాజాగారి యొద్ద నుండియును సర్టిఫికేట్లు తీసుకొని రావలెను.

ఎఫ్. హెచ్. విల్సను
హాయిలు ఫర్స్టు కంట్రోలరు
అఫీషియలు అప్రెన్టీసారి
హైకోర్టు మదరాసు.
15-10-1915

సప్లి మెంటరీ నోటీసు.

ఈ పై చెప్పబడినవేగాక వెంకటగిరి దీవగృహమునకు ధర్మకర్తగాగని శ్రీ శ్రీ వెంకటగిరి మహారాజాగారు హాంబర్గులోని హెచ్. ఏ. బ్రాంట్ గారికి కవులును కిచ్చియున్న ప్రకారము ఇంకను చెల్లవలసియున్న కాలమునకు, కలిచేడు గ్రామములో రైతాధిపమున నున్నట్టియు, గయ్యగుగా

నున్నట్టియు శిస్తుకట్టిన మాగాణిభూములు, నోటలు మున్నగువాటియను “జోడి”ని కలిచేడు గ్రామములోని ఈనాము భూములపైన చెల్లించవలసిన యితర రునుములను, వసూలు పటచుకొనుటకును. రాష్ట్రాధికారి తాలూకాలోని కలిచేడు గ్రామములో అభ్యుదయములు జరుగుచున్నట్టి భూములలో మనహా పై చెప్పబడిన గ్రామములోని అభ్యుదయ గనులకుగాను ప్రత్యేకించబడిన భూములు సహా అన్ని ప్రదేశములయందును పశువులను మేపు కొనుటకు గల హక్కును, 1910వ సంవత్సరము జూలై నెల 1 తేదీ మొదలు 1915 వ సంవత్సరము నవంబరు 2 తేదీ ఆఖరువరకును జరుగగల వ్యవధి యందు సాలుకు రు 2187-9-0 మతునకు ఇంకను గవర్నమెంటువారు విధించునట్టి ఇతర పన్నులను చెల్లించునట్లును, ఇట్లమైనచో 1912 వ సంవత్సరం అక్టోబరు 29 వ తేదీ భారతసామాన్యకారం 1912 వ సంవత్సరము 2 నవంబరు లగాచుతు మరి 5 సం॥ములకు కవులు క్రొత్త చేయునట్లును, మరతులకలిగిన హక్కును, అదే దినమున అదే చోటున నీ క్రింద సంతకము చేసినవారు వేలము చేయుదురు.

పై చెప్పబడిన మరతులన్నియు నీకవులును కొనువారికి సయితము వర్తిండును.

ఎఫ్. హెచ్. విల్సను,
కంట్రోలరు, హెచ్. ఏ. బ్రాంట్.
హస్తయులు ఫారెన్సు ప్రెసిగు ఆర్డరు.

సర్ హెన్రీకాటనుగారి మరణము

వృత్తికాభిప్రాయములు.

స్టేట్మెంటు పత్రిక.

పార్లమెంటు కార్యదర్శకుడు కాటనుగారి ఆరోగ్యము చెడినది. నిరుతు వీరి భార్య చనిపోవుట మరొక యవధి కమైనది వీరు 1910 లో పార్లమెంటు పని చాలించుకొనిరి. కాని మరణ కాలము వరకు నాయా విషయములను గూర్చి శ్రద్ధ పుచ్చుకొనుచునే యున్నాడు.

ఇండియా డేయిలీనూత్తు.

న్యూఇండియా ఆంగ్లంధులు వీరే ప్రకటించిరి. 1885 లో గ్రంథము ఇంగ్లాండు దేశమునకు వారిలో హిందూదేశముతో సంబంధముకల వారి కందరికిని ఆగ్రహమును కలిగించినది. అట్టిదనునది బి. సి. యస్. కాఖానా కాఖాద్రిహియని దూరి. 1885 లో మహావ్రోహాడుగ కలపబడిన ప్రవర్తనము 1915 లో మహావ్రోహాడుగ పోయినది. మింటోమార్షే సంస్కృతములు ఆచరణమునకు వచ్చుట నాడు మహావ్రోహాడు.

బెంగాలీ పత్రిక.

సర్ హెన్రీకాటనుగారి పేరుకల సర్వభారత జనవిజయము నాగ్లనాను మింకేడిగలదు. నిజమును తెలుసొకదాని ఎంబరో వేర్చిగని వీరు భారతదేశ బాంధవులుగా నిలచి వారు పురులైనను వారి యాత్మభారతీయ సంరక్షణమొనర్చుచునే యుండును. భారతమును అపాదువరహితమునకు మార్చుటనే పదిమందితో పాటు ఆయన ఆశించుచున్నాడు. ఆయన జీవితమును ప్రశంసించితిమి ఆయన మరణమును కాంక్షించెదము హిందూదేశ సేవానిశ్చయై ఆయన వ్యతిరేకం. భారత దేశమును చారిత్రికపురపులను మునుపటివలె వారు సర్ హెన్రీకాటనుగారి నెన్నటికిని మనవలరు.

లీడరు పత్రిక.

సర్ హెన్రీ కాటనుగారి జీవితమాధ్యంత్రో కూడి నడచుటవలననే వారి కట్టి యు బార భావము కలుగుట కవకాశమేర్పడినది. ఈయనను బంగాళాదేశమునకు గవర్నరు పదవియొక్క నివాసించిరి. అసాదు తేమాడు తోటలలోని కూలీలకు కూలీలంతకన్నగ నిచ్చుచున్నాడు వారిని చాల బాధించుచున్నాది యన్యాయమనీవీ ప్రానికములకు తోటల వారికి తోటలవారి మహిమలను కన్నన ప్రభువుగాగని గూడనాగ్రహము కలిగి వీరు 1885 లో న్యూఇండియా గ్రంథమును ప్రకటించి ఇంగ్లాండు వీరికొద్దము జుట్టదేశమో నింపబాలరు. వీరు ప్రాంతమునుండియు దేశము మహా

సభయందు పక్షపాతమును కలిగియు యుండిరి. సర్. బాను పురుబయ్యగారు చనిపోయినపుడు గాని సర్. అలగూడరు మెకంజీగారు చనిపోయినపుడు గాని సర్. హెన్రీకాటను గారికి బంగాళా గవర్నరు పదవినిచ్చి యుండినచో బంగాళా విభజనమునంటి పోరాటము పుజరిగియు యుండదు. బంగాళా దేశ చరిత్రమీ దశకమున ముఖ్యరీతిగా చూచియుండును. సర్ హెన్రీకాటనుగారిపట్టి యువోయులు అంగ్లప్రాంతం దేశముల మేలుగోరు యధార్థులకు నేపథ్యం. అట్టి వారికి తగిన గౌరవ మెప్పుడును చూపబడనేలేదు. కూలీలపక్ష మూని సర్ హెన్రీకాటనుగారు వాదించినవిషయమును భారతీయు లెన్ని పురుషాంతములకును గూడ మునుపడు. అట్టి మిత్రుమరణము నిశ్చయముగా దుర్భరము.

పంజాబ్ పత్రిక.

కాటనుగారి మరణవార్త పంజాబును దుఃఖసాగరమున ముంచింది. వీరు హిందూదేశమున కొనర్చిన మహోదయముల పత్రికలన్నియు వేనేకోగని యాడుటగో నేకీభవించినది

ట్రీబ్యూన్ పత్రిక.

రాజకీయభివృద్ధియు, వాఢా నివాసమును అంగ్ల యుల మూలముననే కలుగుననునట్లుకము కాటనుగారివలననే ప్రాంతపులకు కలిగినది. హిందూదేశమును సామ్రాజ్యమున కతులటగో వీరోపార్థుల ఉపకారము పునితి స్మృత్యుగ తెలియనే తెలియదు. వీరి ప్రాంత పక్షపాతిబుద్ధికి వీరిని కొందరు చుండలింపిరి.

బుల్లెట్ పత్రిక.

ఇండియాగూర్చి అధికశ్రద్ధతో పాటుపడి శ్రమల నందిన అంగ్లయులలో కాటనుగారు ప్రథమస్థానము నందియుండిరి. వీరు 1904 నం॥ జాతీయమహాజనసభకు ఏకగ్రీవుగ అధ్యక్షులుగ నెన్నికొనబడిరి. దీనికంటె ఉన్నతపదవి లేదు.

పంజాబీ పత్రిక

తాము రాజకీయోద్వేగభారమును తప్పించుకొనినది లగాచుతు కాటనుగారు మనకొకతే తమ జీవితమును వినియోగ పరచిరి. బాంబాయిలో దేశము మహాజనసభ కధ్యక్షుల వహించిరి. పార్లమెంటు సభలో ఇండియా పక్షమున వాదించిరి. ప్రాంత దేశమునకు సంబంధించిన వ్యాసముల పెక్కిటి వార్తా పత్రికలలో ప్రయోచిరి. ప్రాంతపులకుందు వీరి కుండువన్న అపార కరుణా సముద్రమునకు వేరుగు నిదర్శకములు కావలెనా?

ట్రైబ్యూన్ ఇండియా.

సర్ హెన్రీకాటనుగారివో తక్కిన వారెవరునో కీ భవిష్యత్తు సర్ ఫిరోజుమహేతాగోఖలే, సురేంద్రనాథ బెనర్జీ సర్ విలియం వెడనబట్టిగార్ల యభిప్రాయములతో నీయన యభిప్రాయమే కీర్తించలేదు. ఈయన ఇంగ్లాండునకు వెళ్లిన పిమ్మట బ్రిటిషు కాంగ్రెసు కమిటీలో బిన్నాభిప్రాయమేర్పడినది. ఇండియా పత్రికలోని వార్తలు ఈయన పార్లమెంటులో పనిచేయుట కధ్యక్షులయందు కలిగించినది. బంగాళా విభజనమునగూర్చి ఈయన మోర్లేఫ్ భువులను చాల తొందర కలిగించిరి

బాంబాయి పార్టీ మసభ

భారతదేశ బాంధవులకు కాటనుగారు మరణమునకు మేమోతయు చింతించున్నాడు ఆయన మరణమునకు భారత దేశము ప్రాంతీయమైనది గోపనీయనకు సుఖమువారు కుంతి వార్తనంది.

లక్నో పత్రికల సంతాపము

కాటనుగారి మరణసమాచారము ప్రజల కధికసంతాప మొదలగున్నది. తమ అధికసంతాపమును వీరుకుటుంబమువారిల కరిగించి నెల్లెల్లెలను సమాన కళముల జరుపబడుచున్నది. సంయుక్తముండలిగా తెలగగగనితో ఎడ్వోకేటుపత్రికా వచనములనలనే తెలియనగును.

బంగాళా పార్టీ మసభము

ఈ యంధులు వారు 25 తేదీని సభ చేసి భారతదేశముభారత బాంధవులకు వీరమరణమునకు చాల చింతించున్నామని సర్ హెన్రీ కాటనుగారి జీవితపురులను హెచ్. బి. పి. కాటను గారికి తంలివార్తనంది.

పోలీసు ఇన్స్పెక్టరు మాన్య.

— మన్మథులారో దారుణమునుగూర్చి ఈనెల 25-వ తేదీ మరలముగ్గురి పట్టుకొని బామినమిద వదిలిరి. గిరింధ్రనాథుని శాస్త్రధర్మములకు భార్యకు దొకతనముపాడు రూ 250 ల విచ్చిరి. ఇంకను తగిన విచ్చుటలేనెదరు. వైద్యకాలలోనున్న ఉపేంద్రనాథుగారి వారసులలోజులలో వైద్యకాలముండి చుపిచేసెదరు తెలియుచున్నది ఆయన గాయములు మూచున్నది.

విజ్ఞానము ప్రకారము.

ఆయుర్వేదకళాశాల . మద్రాసు సెనేటు	2
గ్రామనౌకరులు, ఈశాములు, కలకత్తావాత్య	3
తెనాలివాత్యులు	"
పెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము	4
స్థానికవాత్యులు	5
ప్రభావశాస్త్రము	"
ఉత్తర ఆంధ్రాటు మండలసభ	6
విశాఖపట్టణము గామము	"
విశేష తంత్రవాదము	7-8
వృత్తాంతము	8-9
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	10-11-12
తెనాలివాత్యుల కైతులకష్టములు, ద్వితీయకట్టలు మండల	"
సంఘ సంస్కరణసభ	18
జాబులు	14

ఆంధ్ర పత్రిక

(1915 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 26-వ తేది
మంగళవారము

ఉత్తర ఆంధ్రాటు మండలసభ.

గత శనివాసరంబున వెల్లువనందు గూడిన ఉత్తర ఆంధ్రాటు మండలసభకు సుప్రసిద్ధ వ్యాయ వాదులు ఎక్. శ్రీనివాస అయ్యంగారు లగ్రాస వాధిపత్యమును వహించిరి. అయ్యంగారి ప్రారం భోపర్యాయము యొక్క సామానము శనివాసరం బున బ్రకటితమైనది. వారు సామాన్యముగ నగ్రా సనాధిపతు లందరును ననుగమించెడి మార్గము నవలంబించుచు సకలవిషయ విచారమునకు ప్రయోగక బ్రతిమి సామాన్యమునకును హిందూ సామాన్యమునకుగల సంబంధ నిర్ణయము లను గురించియును స్థానిక స్వపరిపాలన యొక్క స్థితిని గురించియును, విశ్వవిద్యాలయము నందలి లోపలగు గురించియును, శాస్త్రోత్త సమర్థతయ మును గురించి మాత్రము విచారించిరి. ఉత్తర ఆంధ్రాటున కవసరములైన సాంస్కరణములను గురించి సభయందు ప్రసంగములు తీర్మానములు చేయబడుచుగాన వాటి విచారణను సభాసభదలి ముఖ్యమైన సామాన్యవిషయములను సభాధ్యక్షులు విచారించుటసమాజసముగ నున్నది. యుద్ధాంతమున హిందూ దేశముయొక్క పరిపాలనా వ్యవస్థల యందు గొప్ప మార్పులు జరుగగలవని అయ్యంగారికిని నితరమహాశయులకు నిశ్చయిశ్వాసము గల ను. దానికి విదర్భముగ శ్రీహర్షిజిప్రభువు హైందవుల రాజ్యాంగ స్వతంత్రాభిలాషను నిరూపణ చేసి ప్రోత్సహించుట బ్రతిమి పరిపాలనమునకు ఫలము అని నుడిచిన వాక్యములను మదహరించెను. బ్రతిమిసామాన్యతార్థాగమైన స్వరాజ్యప్రాప్తికి శాసన సభలయందు సభ్యులందరును ప్రజా నియంత్ర సభ్యులుగ నుండుటయును, కార్య నిర్వాహక సభ్యులలో సముచుండి హైందవులుగ నుండుటయును, శాసననిర్వాహసభలకు కోశ వ్యవస్థలయందు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముండుటయును మూలాంకురములని అగ్రాసవాధిపతి చెప్పెను. అంగీకరించ వలసియున్నది. ఈ సిద్ధాంతములను రాగిల దేశీయ మహాసభయందు పునఃప్రతిపాదన

మును జేసి స్థిరపరచుట యవసరము. ఈ పరమావధిని జేరుటకు దేశీయమహాసభయే ప్రధానసాధనముగ నుండవలయునని శ్రీనివాస అయ్యంగారు జేసిన యుపదేశము గమనింపవలసి యున్నది. శ్రీమతి ఆనిబీసాంటుగారు స్థాపించిన "స్వరాజ్య సమితి" దేశీయమహాసభ నాచ్ఛాదనము చేయుట సమాజసముగదు.

స్థానికపరిపాలనా సభలయందు దధికార నియమములైన సభ్యులుచేరి గౌరవమును బొందుట యాచారమై యున్నంతకాలమును స్థానికపరిపాలనము స్వతంత్ర రహితమై దుర్బలయత్తమై యొప్పుచుండుట సహజము. ప్రజాహిత వరాజ్యములైన పెద్దమనుష్యులు సంతము సభ్యులై యధికారాభి ప్రాయములను బలపరచుచు స్వార్థారాధనమును జేసికొనుటకు వీలుగలుగుచున్నది. అధికార నియమములైన సభ్యుల కాధారములైన సభలయందు స్వతంత్రాభిప్రాయములకు నోటుండుట కష్టతరము. లోకలుబోధులకును మూనిసి పాలిటిలకును నధ్యక్షులుగ మండలాధీశులును సభి కారులును నుండుటవలన స్థానిక పరిపాలనమునందు స్వాతంత్ర్యము నామావశ్యమగుట నిశ్చయము. అధ్యక్షపదవి అధికారాయత్తమై యున్నంత కాలమును ప్రజా ప్రతినిధులకు వ్యవహారములందు కభిరుచిని పుట్టుటకును స్వతంత్రాభిప్రాయములను వ్యక్తీకరించుటకును నవకాశము లుండువు. ప్రజల కవకాశముల నొసంగక వారు వ్యవహారములు గారని యాక్షేపించుటవలన బ్రయోజనమేర్పడదు. జ్ఞానలాభమున కనుభవమునకు మించిన గురువు లేడు. అనుభవమును గమించుటకై సకలవ్యవహారము లందును తల్పిబ్బులు గలుగుచుండుచు కా అనుభవోపాధ్యాయుని శిక్షణమును బొందిన వారలకు నిశ్చలమైన వ్యవహార ప్రావీణ్యత ఏర్పడుచున్నది.

స్కూలు ఫైనలు పరీక్షను గురించి అయ్యంగారుచేసిన విచారణము విచిత్రముగ నోచినను సత్యమును దెలుపుచున్నది. విద్యార్థి పరీక్షలో నుత్తీర్ణుడై కళాశాలయందు ప్రవేశమును గనుటకు పాఠశాలకుండుకాపిన తెలివితేటలు ప్రమాణములు గావు. పరీక్షయందు గణించిన గణనములు ప్రమాణములుగావు. ఉపాధ్యాయుల భావనలు గాని కళాశాలాధికారుల యోచనలుగాని ప్రమాణములుగావు. కాని పాఠశాల సామాన్యాంకములును రాష్ట్ర సామాన్యాంకములును పరమ ప్రమాణములు. ఇట్టి నిబంధనలకు బాలైన విద్యార్థులును నుపాధ్యాయులును నెట్టి కష్ట పరంపరలనుభవించుచున్నది సర్వజన విదితము. సెనేటు సభయందు 100 సభ్యులుండగలరు. అందు 80 మంది సభ్యులధికార నియమములు. రెండువంతుల సభ్యులైనను నియంత్రసభ్యులుగ నుండునంత వరకును విశ్వవిద్యాలయ వ్యవస్థలయందు దేశాధ్యక్షదయమున కనుకూలమైన మార్పులు గలుగునని నమ్ముటకుగాని విద్యార్థిక్షణ విధానములందు మార్పులు గలుగునని నమ్ముటకుగాని యవకాశములులేవు. విశ్వవిద్యాలయ వ్యవస్థలను గురించి శ్రీనివాస అయ్యంగారు చేసిన విమర్శము యుక్తియుక్తమై కార్యసాధన కనుకూలముగ నున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ సభాసమావేశము.

కడచిన శుక్ర శనివాసరంబులందు సెనేటు నందు విద్యార్థిషయములను జర్పించుటకై సెనేటు సభాసూచించి. సభికులు చాలమంది వచ్చియుండిరి. విశ్వవిద్యాలయముయొక్క వ్యవహార ప్రక్రియకు సంబంధించిన విషయము లనేకములు విమర్శితములై యు గీకృతములైనవి. బి.ఎల్ పరీక్షకు మూడు విద్యార్థులు మూడేండ్లు జరుగవలయునని విషయమునుగురించి డివినుగారు వ్యాఖ్యానము చేయుచు దాని యవసరమును బలపరచిరి. ఈయేడు బి.ఎల్ క్లాసునందు జేరినవారలకు శిక్షణకాలము రెండేండ్లయినది మూడేండ్లయినది సరిగా తెలియకు గానను రెండేండ్ల శిక్షణము చాలును గానను మూడేండ్ల శిక్షణమును విధించుట సమాజసము గావనియును కే శ్రీనివాస అయ్యంగారు వాదించిరి. ఇంగ్లాండునందు స్కూలు ఫైనలునందు కృతార్థులైనవారు మూడేండ్ల లోపల బారిష్టరు లగుచున్నారు. హిందూ దేశమునందు వ్యాసువాదు లగుటకు స్కూలు ఫైనలు పరీక్షయందు తీర్పులైన వారల కే డివినుని సంవత్సరములు పట్టును. ఈ వివరీతస్థితికి గౌరణము నుపాశ్చ్యము. చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము నందు క్రమక్రమముగ విద్యాసంపాదనము విశేష కష్టసాధ్య మగుచున్నది. వ్యయభార మధికమగుచున్నది. విద్యార్థ్యాసన కాలము పెంచబడును న్నుది. యూరపియను సభ్యులు హిందూదేశ కుస్థితులను గమనింపక వారియూహలనే విద్యావ్యవస్థలయందు వ్యాపింప జెయుటకై చేసెడి ప్రయత్నములవలన నిశ్చితిగలుగు చున్నది. దీనికి బ్రతిక్రియ సెనేటునందు హైందవ సభ్యులసంఖ్యను హెచ్చించుట యనియును వారు నియోజితులుగ నుండుట యనియు విశేషమగుచున్నది. కైప్రవస్త్రి కళాశాలకు విశ్వవిద్యాలయాంగముగ జేయుటకు సభ్యు లే యుద్దేశముతో నంగీకరించిన వ్యయది ప్రశంసనీయుము. నేడు కైప్రవస్త్రి కళాశాలకు గలిగిన పనుస్యయే రేపు హైందవ స్త్రీ కళాశాలకు గలుగవచ్చును. ఇంతియకాక స్త్రీల విద్యాభివృద్ధికై వా కేమతములకు జెందినవారైనను విష్ణుములను గలిగివకుండు ప్రేమస్కరము. విశ్వవిద్యాలయ సభ్యులలో నొకశాఖకు జెందినసభ్యుడు వేతొక శాఖకు సభ్యుల యనుమతిని మార్పుటకై రంగస్థాయి అయ్యంగారుపా దించిన తీర్మానమును నిరాకరించుట శోచనీయుము. సభ్యులలో గొందరితర శాఖలందు బాంజీ త్యముగల వారున్నపుడు వారినివేకమును వియోగ పరచుకొనుటకు దగినసాధనమును నిరాకరించుట యుక్తమని శోచను. ప్రాత ఎఫ్. ఎల్. బి. ఎల్. విద్యార్థులకై 1917, 1918 సంవత్సరములందు సంవత్సరమునకు రెండుసారులు పరీక్షచేయ బడవలయునని తెచ్చిన తీర్మాన సూమోదింపబడుట సమాజసముగ నున్నది. దేశభక్తుడు గోపాలకృష్ణ గోకలే సాన్స్కరణార్థమై ఎన్.శ్రీనివాస అయ్యంగారు స్థాపించిన పారిశోషికమునకును వైద్యవిద్యార్థి కై రామభద్రనాయుడుగారు స్థాపించిన నువర్ణ పతకమునకును వారిరువురు వండ్లులు.

విశేషాందోళనమునకు గౌరణమైన స్కూలు ఫైనలు పరీక్షవిషయమై ఏమియును తేలుకపోవుట సంతాపకరము మార్పుమాటలగుగా రి విషయ మూలోచనలోనున్న కలయును తగినవ్యవస్థ చేయబడు సనియును సభయమాస్త మిచ్చినందున వ్యాసు మూర్తి శేషగిరి అయ్యరుగారు తత్సంబంధమైన

శిశువునకు నువసంహారమును జేసిరి. కాని మార్కు-
హంటరుగారి విషయము కనుపరచిన యభిప్రాయ
ములు సంప్రదించుకొనుచు నొకరు, నాలుగుకొట్ల
ప్రజలును ననేక కళాశాలలునుగల చెన్నపురి
రాష్ట్రమునగలను నొక విశ్వవిద్యాలయము పా-
లించుటవలన గలిగెడి యనర్థములు విశ్వవిద్యాల-
య వ్యవహారములను విచారించి నపుడు వెల్లడి
యగుచున్నవి.

పౌరస్వామి విమర్శనము.

గత సంవత్సరమునందు చెన్నపురి రాష్ట్రములో అన్ని
స్వామిసభలందును 488,979 వ్యాజ్యములు దాఖలు చేయబడి-
నవి. అందు 118,647 వ్యాజ్యములు గ్రామసభలందు దాఖలు
చేయబడినవి. ఈసంఖ్య గతసంవత్సరపు సంఖ్యకంటె హె-
చ్చుగ నున్నది. సామలలు గ్రామమునందు యధికారమును
స్వామిసభలందు నివర్తించుచున్నారని తాత్కాలికముగ నిర్ణయములైన ముద్రాపత్రముల సంఖ్య 6 నుండి 23
నకు పెరిగినది. నియమముల వ్యాజ్యముల సంఖ్యమాత్రము
తగ్గలేదు. కోర్టులు 107కి 29 నుండునట్లు నొందినది కాని
వ్యాజ్యముల తీర్పులు 100కి 18 మాత్రమే మాత్రము వృద్ధియై-
నవి. ఈవృద్ధిస్త్రుతనవ గాఢము అధికముగ నియమితమైన
ముద్రాపత్రముల వినియోగము వ్యాజ్యములను విచారించుట
యందు క్రొత్త వ్యాజ్యములను విచారించక బోవుటవలన,
ముద్రాపత్రములను సమజస్థితి చిహ్నము వ్యాజ్యములను కొంత కొంత
విచారించి నియమిత చేయుటకు తగిన వ్యవస్థలు లేనందున
దురుదాని నని చూపుట లభిస్తోదమనవచ్చును. సమగ్రముగా
100 కి 70 కంటెకు కాలుగొట్టిన వెరిగిన విషయము
100 కి 90 మాత్రమే మాత్రము జరిగింది. అందు క్లిష్టము
లైన వ్యాజ్యముల విషయము 100 కి 90 కంటెకు మాత్రము
జరిగినది జిల్లాకోర్టులలో అటు వ్యాజ్యములు 320 అప్పీలు
లు గెరెటర్ సెషన్సులకును 100కి 100 కంటెకు 1020
యందు విషయము చేయబడినది. మొత్తమున స్వామిసభల వ్యవ-
స్థలు సంప్రదించుకొను తీరు విమర్శనము వలన దెలియుచు
న్నది. స్వామిసభల వెరిగిన కొలది వ్యాజ్యములు పెరుగు-
చున్నవి. కాని వ్యాజ్యముల విషయము తగిన రీతిగా జరుగుట
లేదు. స్వామిసభలవ్యవస్థ గ్రామమునందు కోర్టులు, ముద్రాపత్రము
కోర్టులు, జిల్లాకోర్టులు, హైకోర్టులవలన గ్రామమును
సమల కోర్టులందుగాక మిగిలిన కోర్టులందు గత సంవత్సరము
నందు 3, 20,000 వ్యాజ్యములు దాఖలు చేయబడినవి.
ప్రతివ్యాజ్యమునందును సమలమునగా ప్రతివాదిసాక్షులు చేరి గె-
రుడు ప్రమేయమునుగల్గించుకొనవలసి యందున నిందితము త్ర-
మాన 100,000 జనములు గతసంవత్సరమునందు వ్యాజ్యములందు
దురుదాని తీరునుకాదును సామలమున వచ్చుచేయుట తొలుతు
చున్నారని తీరుచున్నది. ఈయనకు రీతిని తొలగించుటకు
నొ అగోచరము. గ్రామముల కధికమైన ఇధికార నియ-
మితమును కొంతకడ తెలుపజేసి తొలగించుట చాళిగలను
చున్నది.

ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు బిల్లు

ఈబిల్లును ఇండియా దొరకననుకూలముగా రెండు
సార్లుగా ప్రకటించెదను. కాని దీనిని కొంతమేరము
జేయవలసినట్లు. 107కి 25 నుండి పరీక్షలవలన 75 నుం-
దిని నియోజకములను ఏర్పరచెదను. ఈయనకులు నాకా-
దళములను సేవించు పా చేసినవారుగాను. ఖాళీ
యలలో పరీక్షలలో కృతార్థము కావలసినవారిని వారిని
గూడ కొందరిని నియమించును అందును మిగిల్చి విగత
ములనుగూడ దొరకననుకూల నివర్తించును

బొంబాయి రాష్ట్రమునందు.

సర్-ఫిరోజీషా మెహతా గారు సంఘాభ్యుదయముగా
ఇండియా మంత్రిగారికి తెలుప గోరుచు గాజపతినిధిగారి
కిటుల తొలితార్తనంపిరి. ఈ మాతన తాత్కాలిక కాసన
ప్రకటన మనసము- ఈ కాసనము ప్రజల సభాపరంగిక
రిందుముల భారతీయులు తమ యభిప్రాయములను తెలుప
వలెను. నియమకమునందు పక్షపాతమున కవకాశముండనని
భారతీయులు వెనుకటి యనభవమున చాలభయపడుచున్నారని
అట్లునియమక ముగనరమైనను క్షి మందిని నియమించుట చాల
హెచ్చుగానున్నది. సగభాగమున కన్న హెచ్చుగా నుండ
గూడదని ఈ సంఘమువారు విన్నవించుచున్నారు. వెనుకటి
సంఖ్యల దామాషాకు సరిపోవునట్లు నియమించగూడదు నియ-
మితుల సంఖ్య హెచ్చించ బడవలెను.

బరోపా మహా సంగ్రామము

పాంపెను యుద్ధము - పరానువారికి గొప్ప విజయము.

కావెలుక న్య మరణము - అమెరికా వారి ఆగ్రహము.

ఆర్మీనియనుల టర్కీవారు దారుణముగ వధించుట.

కూకూరు కన్యాశుభాశాభి యోగము - హైదరాబాదు బానిసముద విసుదలచేయుటకు తీరస్కరించుట.

సర్ చాన్రీకాటనుగారి మరణము - భారతీయులందఱును చింతించుట.

భాను

పరానువారి ప్రకటనము

అండను ఆక్టోబరు 23:- పరానువారికి కుంబిన
గాబ్రియో గ్రామము పుట్టియుట్టకు దక్షిణమున 9 మైళ్ల
దూరమున ఉన్నది. పరాను వారు గురువారమునాడ గ్రామము
నకు ప్రవేశించిరి. పరానువారి సేనలలో వస్త్రము చాల తక్కువ
వలెను అందుకు వస్త్రములుగల వస్త్రమువారి పట్టుకొను
గా సగభాగము వారికియందిరి తక్కిన సగభాగము వస్త్రము
గా ఫిరంగులవల గురయ్యెను. ఆర్మీనియ జర్మనీసేనలు
వస్త్రము సహజముగా 7 మైళ్ల దూరమున వచ్చెను.
అండను ఆక్టోబరు 23:- పేరీస్ ప్రెస్ మెయిన్ లో పరా-
నువారికి మరయుక విషయము చేయవలసి జర్మనీవారి ప్రధాన
స్థానముకంటె విశాలమై బలమునకు 4 కంకరముల సమేత
ముగ పరానువారు పట్టుకొనిరి. జర్మనీవారికి అధికముగ వస్త్ర-
ములు కలిగెను. జర్మనీవారి రెజిమెంటులలో మూడింటియందు
మండిన ప్రాణము మా కళిమైరి. ప్రధానస్థానమున 196 గుట్ట
లలో కొంత భాగమును కొట్టి పుడుర్చుచు కలవు. జర్మనీవారి
స్థానమున అధికముగ బలమునంది. జర్మనీ సైన్యము విమతక,
వైర్యముతో మాతో పోరాడిరి. ఆయుధము పరాను వస్త్రములు
సమమైన ఫిరంగులతో సన్నాహములకొచ్చి జర్మనీవారికి ఫిర-
ంగుల పోరాడి మా గ్రామమునకు లోతున నాథానము నంత
ము పట్టుకొనినది.

పరాను

బాల్చి ముగ్గలలో తీవ్రమగు పోరాటము.

అండను ఆక్టోబరు 25:- వెట్రా గ్రామము కి గా-
కాగ్నీ ముఖమున యొక గ్రామమును జర్మనీయులు బలవ-
రుచును. తుర్కీవారు వాటి గ్రామము కెప్పించి కి గా-
మన బాబులునై చెచ్చి కెప్పించుటకు పోరాటము తీవ్ర-
ముగ పోరాటమునై అనేక పార్లమెంటు జర్మనీయులు అశని
వారమునాడు ఇల్లవ్వబడుచున్నది. తుర్కీవారు పట్టుకొనినందు
జుగిరి గొంతులందు వారికెక్కువ వస్త్రములనుగలను.
విచ్చిర మామైన పరమముల గొంతులను చుట్టగా కనేక
గ్రామములను బట్టుకొనిరి. అవి ప్రకటించబడినవి.

పరాను వారి ప్రకటనము

అండను ఆక్టోబరు 25:- ఫెట్రా గ్రామము - కి గా-
కాగ్నీ ముఖమున మును దిక్ గ్రామమును జర్మనీయులు పట్టు-
కొనిరి. కి గావై కేకవర్తము వియమున బాంబులవేసెను. తుర్కీ
వారు వారికి తీవ్రముగ గుంక జనముల భయంకరమును
పోయి గ్రామంభయమును. శనివారమునాడు జర్మనీవారు
ఇల్లవ్వబడుచు పట్టుకొనిరి ఇచ్చటటికి అధికమున వస్త్రములు
కలిగెను. విచ్చిర మా ముగ్గుల పోరవలసినందున మును
గ్రామము వెక్కిరి చుట్టగాను తమవలే మొనర్చుకొనిరి.
బల్లేయా సముద్రతీరమును పట్టుకొనియందుండి మితి
మందలి నాకాదళమును ఇటలీవారి యుద్ధవోల సహాయము
చేయుచున్నట్లు బెదిరిజుండినా మునావ్రాయాలమున తెలియ
వచ్చినది.

ఇటలీ

ఇటలీవారి ప్రకటనము

అండను ఆక్టోబరు 24:- రోము-ఇటలీయులు లిప్రో-
లోయలోనున్న ప్యోకేములను, గ్రామమును ఆక్రమించుకొని-
రి. అప్పునకాది సోపై సమీపమున నున్న రెండుస్థానముల
దొమ్మిచేసిపట్టుకొనిరి. మాంటి నెనీ లోతట్టుననున్న మోజ్జిపర్వత
చుట్టును ఇటలీవారు ఆక్రమించుకొనిరి. గోజియూదరి నన్న

కండకములు కొన్ని పీరిసాలయ్యెను. కాగ్నీవద్ద భయంకర-
ముగ యుద్ధముజరిగెను ఈయుద్ధమున ఇటలీయులవాడు
శత్రుపక్షమువారి కండకముల చాలసార్లుగొమ్మిచేసి పట్టుకొను-
ట తటస్థించెను.

కాని సాయంకాలమునకు ఇటలీయులు తమస్థానముల నిలుపు-
కొని కొంతభూమిని క్రొత్తగ నాక్రమించుకొనిగలిగిరి. వెసాం-
జోరంగమున సుమారు 1000 మంది ఖయిదీలుచేయబడిరి.
అవి ఇటలీవారు ప్రకటన మొనర్చిరి.

జర్మనీ

జర్మనీవారి గ్రామమున నొకదాని ముంచుట.

అండను ఆక్టోబరు 25:- ఆక్సుస్ట్రాను-సోలైయె రుం-
బడిన జర్మనీవారి గ్రామమునందును, చేరను నాంగెనుమాము-
గాడు కాలధర్మమునొందిరి కాంస్టాంటినోపొలునుండి తంతి
వార్తాములమున తెలియవచ్చినది. గోచెన, లెస్సా ముగ్గులవాకల
కాంస్టాంటినోపొలును కప్పించినదట. తమవారి కృత్యము ఎట్ల-
రవ విడితమే.

జర్మనీవారి గ్రామము నొకదాని ముంచుట

అండను ఆక్టోబరు 25:- ఆక్సుస్ట్రాను లిబోస్రాంత-
మున నొక జలాంతర్గామ జర్మనీవారి క్రూజరు ప్రింగ్ ఆవ-
లైయు అను వారిని టూర్కిష్ లోకాట్టి ముంచెను. నావికుల
లో కొందరు మాత్రమే సజీవులై యుండిరి.

బెల్జియము

కావెల్ దొరసాని మరణము.

తటస్థతేరముల నిరసనము.

అండను, ఆక్టోబరు 23:- కావెల్ దొరసాని భూ-
కర్థమై యొక ప్రతిమను నిలుపుటకు రెండువార్తాపత్రికలవారు
నిధి స్థాపించిరి. తటస్థతేరముల యభిప్రాయము విడితము
చున్నది.

ఈవార్తలవలన అమెరికాదేశీయులెల్లరు భీతావహ-
లైరని న్యాయము. హీట్లు పత్రిక వ్రాయుచున్నది.

వైకి వెల్లవేయుచున్నది. పట్టుకొనిన మృతక శేవక-
ముల గల్గియున్న సమాధిలలో జర్మనీయుల వనీకృత్యము
వెల్లవేపుచున్నది. ఇట్టిదేశమును సుస్త్రబుత్తున అమెరికా
వారిని జర్మనీదేశమును వ్రాయుచున్నారని యావనిని
హేతుబద్ధతక ప్రాముఖ్యమున్నది. కావెల్ దొరసాని గారి త్ర-
మింపవలసినదని కేసుపులు అమెరికా గారువారి అమె-
రికావారి కోరికను వెల్లడిచెనని వైపత్రిక ముపుచున్నది.
ఈకృత్యము జర్మనీవారి రాజనీతినుదలి సరియొక
ఘోరముగు తప్పునని దెలియజేయుచున్నదని దికాగోపోష్ట
వారియుచున్నది.

శ్రీధర్మములలో పాశ్చాత్యులు యభిప్రాయముచుట్టి
వైనియము దప్పించుకొనినోవుటకు సామముచేయుట మొదటి
దని దికాగో జర్మనీ వ్రాయుచున్నది.

వాషింగ్టన్-జర్మనీవారిని నివేదించుచున్నది గాయ-
వారమునందెవలది ముండకపోయినను యుద్ధోగీయులందఱు
నీకృత్యమును కఠినముగ నిరసించుచున్నారు. అమెరికావా-
రెన్ని పురాతనపత్రికలకు వెదకెను మూతికాకృత్య మొనర్చి
నందులగుడ శ్రీకి మరణదండన విధించుటల గనబడెను

ఆంధ్రప్రదేశ్-వెసోలియునుయొక్క భగ్గవం కారణమున
జర్మనీయులకు పునరుద్ధరణపాటువునకు పాం ఆనువాని
మరణ దండనను హోండ్లెంట్లను జుట్టికి దెచ్చుచున్నది
పాం ఆను నతడు పుస్తకముల బ్రకటింపవాడు. ఈతని
న్యాయరెంబరుండు దండన విధింపబడెను

ఈ కృత్యము వలన తటస్థదేశములందు జర్మనీయులని-
విరోధభావము హెచ్చునని రాంబర్డూంపిరు రాంబు వారి
చున్నది.

సర్వీయ

బర్మియా వారి స్థానమును ప్రాప్తినా
రాక్షసింనుట.

అందఱు అక్టోబరు 28:—పొరను ప్రస్తుతము దక్షిణ భాగమున పైకివచ్చినట్లు కుక్కలముఠాలో సాయంకాలమున బర్మియావారివైబడి నబోవానుబట్టిని దొంగతనముచేసి దెల్పబడ్డారు. పోలీసులు జరుగుచున్నది సర్వీయముఖమున అస్తియవారును జర్మనీయులు ముందుకు రాకుండ నిరోధించబడిరి.

శాంతిస్థాపనా ప్రకటనము.

అందఱు అక్టోబరు 28:—అందఱు అక్టోబరు 28:—జర్మనీవారు తామెటుమి నొందుటకు బూర్వము ప్రస్తుతమున కలిగిన జనుముచే కలుగు లాభముల నొందుటగాను శాంతి స్థాపన బ్రయత్నముల చేయుచున్నాను. శ్రీయుద్ధితుల ఫ్రాన్సు రష్యా తల్లితంబు ఇటలీ సర్వీయవారులు యుద్ధ మింకను నడువలెననియు అరబ్ మైసో యింకను కొన్ని సంవత్సరముల పోరెరచుననియు చెప్పుచున్నారని న్యాయాత్మక హరల్డుపత్రిక వ్రాయుచున్నది. మి॥ గెటెబుకు తంతువైనను.

సర్వీయ వారి విజయములు

అందఱు అక్టోబరు 28:—అస్తియా, జర్మనీ సేవలను తిరుగముట్టించుటలో సర్వీయవారు విజయమందిరి. 2 ఫిరంగులు, 4 మరఫిరంగులు, గుట్టములు మున్నగు వాటిని సర్వీయవారి ఆదాయయ్యెని ప్రకటించుట.

అస్తియా

అస్తియాంగరి.

అందఱు అక్టోబరు 24:—అందఱు అక్టోబరు 28:—బాల్కన్ యుద్ధమునకున్న పొంగరిలో సంతకమేమియు లేదు. అందుకుమాత్రం యుద్ధమున కంతుకానరాదుగా అని ప్రజలు నిరాశపెడిచుచున్నారు. ప్రస్తుతీతిచే అస్తియాంగరిలకు నష్టములు కలుగుచుండెడియెడల వారు మూడురంగుల పోషకముల కశక్తులగుదురు. యుద్ధమునకు పనికిరచ్చు ప్రజలందరివరకే యుద్ధరంగమునకు పంపబడిరి. సహాయముకొరకు ఏను జర్మనీవారివై సాధారణపడ వలసియున్నది. ఎప్పుడో అకస్మికముగ వీర యుద్ధమునకుట తలపించును. ఇదివరకు యుద్ధమునకు పనికిరారని పంపివేయబడినవారిలో మరల పనికింక 30 వలసలకి దేశమందు శాంతిస్థాపనకై పని చేయుటకు పనికిరచ్చునని తెలియుచున్నది. వీరిని ఆఫిసియం దుంచి ప్రస్తుత మాపనిచేయుచున్న సైనికులను యుద్ధరంగమునకు పంపెదరు. అని మాస్కోను పోస్టుపత్రికకు బడెనెట్టులలో నున్న విలేఖరి వ్రాసెను. (ప్రయోగపత్రిక)

సింలా

రాజప్రతినిధివార్త.

సింలా అక్టోబరు 24:—క్రీటు సెక్రటరీగారు రాజప్రతినిధిగారికి 28 తేది నిట్లు వార్తపంపిరి. ఫిరంగికోయోగమున బుర్రుగింనుకొని కళ్యాణమువై బడనుంకించినపు డాపి తిమి ఫెర్మినివాడు దెబ్బపడ్డారు. చాపెలో టామారుకు పర్మియమున బర్మినివాడు తీవ్రముగ ఫిరంగుల చాపచేయుచున్నాడు. తూర్పుగిల్గియాలో టార్నూ పూలకు తులరమున నొక కళ్యాణస్థానమున 148 యావోగియాలు 7020 ధబులను బట్టితిమి కుమ్మారును దెబ్బపడ్డారు. రీగారు వైర్పు తిని 22 మైళ్ల దూరమున జర్మనీయులువైబడిన వెనుకకునొట్టిరి. ఫీల్డ్ స్టాటు, హోల్ స్టాటు, డ్యూక్స్ స్టాటులందు మార్పులేదు. ఎగురవారావద్దకు పడమర స్ట్రీమ్ మీదను స్వల్పముగ ముందుకువచ్చియున్నది తెలియుచున్నది. ఏథెన్సులో దొంగతనమువారిట్లు దెబ్బపడి. డెడెనాచ్ మొదట లాగానుకేవు స్థానమునకు సమద్రతీరమున నున్న బర్మియా స్థానములమీద మిత్రమండలివా కాదనెను ఫిరంగుల బ్రయోగింప మొదలిడెను.

దిగువ మొరవాకిరు పార్శ్వములను ముందుకువచ్చిపోతిమి. వ్రాయుకు మానోజోజీని అనునది బర్మియా వారి స్వాధీనమయ్యెను అని అస్తియా దొంగతనమువారు దెబ్బపడ్డారు.

వైరోజు ప్రాంతీకో ముఖమున ఇటాలియావారు శత్రువులవైబడ వారంభించిరి. ఇయ్యదిసముద్రమునకు వ్యాపించెను. విసాంజో ముఖమున ఇటాలియావారు శత్రువులవైబడి ముఖమున స్థానములను కొన్నిటినిబట్టిరి. కాగోసీరథూములలోను వారు శత్రువుల ను ముందుకువచ్చిరేకములందు చేరించిరి.

లూస్ వద్ద ఆంగ్ల సైన్యములు శత్రువుల నెదురించుట
అందఱు అక్టోబరు 28:—లూస్ వద్ద ఆంగ్ల సైన్యములు ముట్టడి సలభము నరసరమున “బ్లాక్ పాచ్” పటాలము శత్రువులవై కనిపింప ప్రధాన విషయములలో నొకటి వై పరులు గిరముల పొడుచుండిరి. వైపరులు జర్మనీ వారి మొదటి కందకమునకు చొచ్చుకొనిరి. కందకముల గోడల నుండి శత్రువులు తరుమరుకు చుండిరి. ఆ సమయమున వై పరుల వాద్యము శాంబుల ధ్వనిని వివబడ నిచ్చుట లేదు. పము పటలలో నొకడు కాలి బడెను. కాని వారి స్నేహితుకు తన గానమును ఆపుట లేదు. ఇంతలో వైస్యములు మరల ముందుకు పోసా గెను వీరితో గూడ వైపరులుగూడనుండునపుడొండరి. ఒక్కసార్లు యిరువుల సహాయము లేక 7 రు జర్మనుల హత మొచ్చెను అని ప్రధాన స్థానములందున్న నొక విలేఖరి తెలియ పరచెను.

రష్యావారి సందిగసితి.

అందఱు అక్టో 28:—700 మైళ్లు పొడవుగల యుద్ధరంగమున మేనెలనుండి అక్టోబరువరకు జర్మనీవారు తమవై ముట్టడులు సలభముందుట వలన రష్యావారికి కలిగిన సందిగసితి ప్రస్తుతముతమయ్యెను. రష్యావారిలపిహేవుటలేదు. రాజ్యము ధ్వంసమున నిప్పుడు వారు తమ బలముల నన్నిటి గూర్చుకొని బలముగ నున్నారు. శత్రువులవై అన్ని మూలనుండి సైన్యము వచ్చి పడుటకొర కెదురు చూచుచుండిరి. మిత్రమండలివారి సేవలందు వారి కధికముగ నమ్మికయు కలదు అని రష్యావారి సేవల ప్రభుత్వముతో నున్న వారి ప్రతినిధి వైస్య పత్రికకు తెలియపరచెను.

ఇటలీస్టీ మరుకు ముంచుట

అందఱు అక్టో 28:—ఈజిప్టును సముద్రమున నొక జర్మను జలాంతర్గామి యొక ఇటలీస్టీమరుకు హెచ్చరించుచుండ ముంచినది సహానికా నుండి తంతువార్త వచ్చినది.

ఒక స్టీమరుకు పట్టుకొనుట

అందఱు, అక్టోబరు 28:—స్టామమునుండి రెయిన్ బర్ బురు జేనుగొని వెళ్లుచుండిన వాలీ అను స్టీమరుకు జర్మను జలాంతర్గామి పట్టుకొనెను.

సర్వీయ యుద్ధము

అందఱు, అక్టోబరు 28:—పొరను.—బుక్రేటికి 32 మైళ్ల దూరముననున్న క్రివోలకులో పరాను సర్వీయా సేవలను విజయము కలిగినది. బర్మియావారు తలపడిరి. అంతలో పరాను సేవలు సాహసముతో వారి తుడికెట్టును మరల్చినవి. సర్వీయవారు శత్రువులను తలపడిరి బర్మియావారు నుట్ట మిట్టా వైపు పోయిరి పరాను సేవలను సర్వీయాగ్రురపు దళములు వారిని తీరమెరు అని ఏథెన్సునుండి తంతువార్త వచ్చినది.

జపాను సైనిక రాయబారులు

అందఱు అక్టోబరు 28:—జపాను సైనిక రాయబారులు లోమోనకువచ్చిరి మేటికుపత్రికకు తెలిసినది.

వర్తము

అందఱు అక్టో 28:—మెకోరను—విక్టోరియాలో తగిన వర్షములు నశాముక కురిసినవి. చంటులు బాగుగా పంతుకు.

ఇటలీవారి ప్రకటనము.

అందఱు, అక్టోబరు 28:—రోము. ఆదివారమునాడు సాయంకాలము మూడుమూడుకు వెనుమీదపక్షి చాల వాంబులకు వేసివి వారిలోనొకటి స్కాల్బీ క్రైస్తవము యమువైబడినది. దానివైకప్పు కూలినది. దానికి మంచిపని తనముగలదు తక్కినవారికి స్వల్పముగ నష్టము కలిగినది. పౌరజన్యము లేదని ఇటలీవారు ప్రకటించిరి.

ఒక జర్మను నౌకకు పట్టుకొనుట

అందఱు అక్టోబరు 28:—గెర్మా అను జర్మను నౌకను రష్యావారి జలాంతర్గామిలు తూర్పునకు తీసుకొని పోయినవి. మరి 6 నౌకలు నాకాశ్రయమున చేరికొనినవి.

బొంబాయిలో వైద్యులచట్టము.

బొంబాయి అక్టోబరు 28:—1912 సం॥ ను బొంబాయి వైద్యులచట్టమును మార్పుటకు తేబడిన చట్టము విషయమున బొంబాయి కాసనసభవారి ప్రత్యేకసభము వారెట్టిమాన్యులను దెలుపలేదు.

జోదుపురము రీజెంటు.

బొంబాయి అక్టోబరు 28:—జోదుపురము రీజెంటుగా రైన మేజరుజనరలు మహారాజా సర్ ప్రతాప్ సింగుగారు సేనాముఖమునకు బోయి తమకుమానని వోడోగ్రా మాల్యా యను తిపాలయోదమీద శనివారమునాడు బొంబాయికి వచ్చిరి. తమ కుచితములను యావోగ్రామికికముత్తముల కియ్యుకొనక వారు సర్వసాధారణముగ యొడ్డునకువచ్చి వెంటనే కొలాబాస్టేషనునుండి గుజరాతు తిపాలబండిమీద జోదుపురమునకు వెడలిరి. తమ మేనల్లుడైన జోదుపురము మహారాజాగారి వివాహముకు జనప్రభుకై వారు వచ్చిరి మహారాజావారి రికతు మైనరులు. వీరుకు సేనాముఖమునుండి రి, 4 నెలల క్రితము వచ్చియుండిరి.

మధ్యపరగణాల పరిపాలనము

యద్ధ ఫలితములు
సింలాఅక్టో 28:—గతసాలావరకలి పరిపాలనవిషయమున మధ్యపరగణాలరిహత్తు చేడిదినమున యిచ్చటబ్రకటించిరి. యద్ధమునలన వచ్చిననుకొనిన దానికన్న 9 లక్షల రూపాయల ఆదాయము తగ్గకు. ఇయ్యది ముఖ్యముగా ప్రత్తి పండెడు జిల్లాలలోకలిగెను. ఈ సాలావర దాదాయ మింకను తగ్గిననుకొనుచున్నాడు. ఒక్కసార్లువాల్కరీలలోమాత్రమిట్లు జరుగదనుకొనుచున్నాడు. ఈ విషయమున పక్షుల హెచ్చించుటలన ఖచ్చయెత్తుకొనకాకుండ సేర్పాటుచేయుచున్నాడు.

వారాణసి కుట్రకేసు.

వారాణసి అక్టోబరు 28:—ఈకేసునందలి ముద్దాయాలను సెంట్రీలు కెయిలనందు ప్రత్యేక న్యాయస్థానమువారు నవంబరు 5 తేదీ మొదలు విచారింతురని తెలిపిరి. ప్రత్యేక న్యాయస్థానమునందు చేయింబ్బు, డలాల్ బాజ్ సాయి అను వారలుండిరి.

దర్భంగా మహారాజావారు.

కరాచి, అక్టోబరు 28:—హైదరాబాద్ విశ్వవిద్యాలయసభి విషయమున దర్భంగా మహారాజావారు డిశంబరు నెలలో సింధుదేశమునకు కత్తురు.

హైందవరాజులు హాజ్రింజి ప్రభువునకువిందు చేయుట

కరాచి అక్టోబరు 28:—రాబోవు ఫిబ్రవరి నెలలో ముత్యాకద్ద దగ్గుంగా మహారాజావారు కాశ్మీరమహారాజావారు మున్నగు హైందవసంస్థానాధీశ్వరులుహాజ్రింజిప్రభువుగారికి విందుసల్పుదురు. మూతనముగ స్థాపించబడు హైందవ విశ్వవిద్యాలయము హాజ్రింజిప్రభువుగారి కృపవలననే స్థాపించబడెను. అది పండితులవ్యాసగారు నడిపిరి.

ఆంధ్ర దేశాభిమానము.

ఎల్లంరాజు విజయరామయ్యగారు వ్రాసినలేఖ

మన పెద్దన్నయ్యలొండ్రుదేశము నభివృద్ధిలోనికి దీసి కొనిరావలెనని కార్యభారము వహించుటవల్ల కలిగిన అలసట చేగాధము నివారణకై తనిదిదీర వినించుచున్నాడు. ఇట్టిసమయములో ఆన్నయ్యలవల్ల కావలసినట్టి మూతన పరికరములతో దాట్లను సర్వహించుభారము ఆంధ్రులలో బుల్లితమ్ముల వైబడినది. ఇందు విషయమై పిన్నలగును మన మందరము అత్యుత్సాహపూర్వకముగా పాటుపడితగు విశాళములొసంగియెడల ఆంధ్రమాత మనస్సుపొంగి తన చిన్నపుత్రుల సామర్థ్యము భూభోంత రాశిమరతు వ్యాపింపజేసి తనప్రియ సంతతి శ్రేయఃప్రాప్తికై వరములు ప్రసాదించి ఆకీర్తనించును. ఆయాశిర్వాద ధ్వనిభోధి ముటలన హంసతూలికాతలముల మీదకొనించి నిదురించుచున్న మనపెద్దన్నయ్యలు వెరగుపడి వెంటనే నిదురమేల్కొంచి తమబుల్లితమ్ములు నిర్వహించినదేశ సేవానుగుణపరాక్రమము లభించించుచు వారివారికార్యభారములు నిర్వహించినయెడల ముంజుగోద్యమముసముతమప్పుడే అభ్యున్నతదశకు వచ్చును. మిబుల్లిసోదరుడగు నేను విశేష ఆసక్తిపడు పదవిలోనుండి శురార్థునవారిరలన నెలకు రు 8-0-0 జీతము లభించుచుండు ప్రకారము రెండుమాసముల జీతము రు 16-0-0లు కూడబెట్టి, చంద్రునకు నూలులోగు అనునట్లు ఆంధ్రదేశసేవకు అనగా ఆంధ్ర దినపత్రిక ప్రసాదుమునకు రు8-0-0లును, ఆంధ్రబాతీయ కళాకాలకు రు 8-0-0 లును వినియోగపరచవలసినదిగా ఆంధ్రప్రతీక మేనేజరు గారికి పంపుకొనియున్నాను. ఆంధ్రవిప్లవ సోదరులందఱు నిట్లే త్యాగము గలవారై ఆంధ్రమాత మన్ననలకు పాత్రులగుమరల యింతటితో విరవించుచున్నాడ.

వ్యతంతములు

కూర్మరంగమున క్రిమిన్, కృత్రిమి, ఉమ్మడివద్ద గోరాయి జరుగుచున్నది.

శ్రీకాకిరేల పురువుగారు - ఈనెల 25 వ తేదీన 500 డబ్బులనుండి బయటపడిరి.

తిరునల్వేలి పాలకసంఘము:- ఈ సంఘమునకు వయస్సు 60 ఏళ్ల గా రద్దుతులగా నియోజింపబడిరి.

బెంగళూరులో చెరసాలలు:- దీని వివరములను పరిశీలించినందున సంఘమువారి విచారణ ప్రార్థియైనది. త్వరలోనే నిర్ణయం వుండెదను.

అంతరంగిక కార్యదర్శి:- మైసూరు మహారాజు వారి అంతరంగిక కార్యదర్శియగు ఆర్. హెచ్. కాంతెజగారు 18-11-15 న ఆంగ్ల దేశమునకు వెళ్లెదను.

గొప్పవారి వివాహము:- తిక్కా సాహెబుగారి సోదరిని నవాబు సంస్థానాధిపతులగు కల్లుల వీరవిక్రమ సింగుగారి కిచ్చి 9-12-15 న వివాహము చేసెదను.

పురాతన కట్ట పరిశోధన కాభిధికారి:- మైసూరు మహారాజువద్ద జరుపబడు పురాతనకట్ట పరిశోధనాధ్యయన స్థాన మార్పిడిగాదు లాహోరునకు విచ్చేసియుండిరి.

జ్యుడినోత్సవము:- గోండ్లబాధాశోకు సాహెబుగారి 51 జ్యుడినోత్సవము ఈనెల 25 వ తేదీన గోండ్లబాలో జరుపబడినది. సంస్థానములోని వారందరూ సత్సాహసభితులై యుండిరి.

లేఖా పరిశీలనలు:- ఇదివరకు సింలాలోనున్న లేఖా పరిశీలనలు ఢిల్లీ నగరమునకు వెళ్లెదను కాన్ఫెడరేట్ల సింలాలో పంపుచున్న రీతిని తలచివార్తలును ఢిల్లీకి పంపవచ్చున అని అధికారులు ప్రకటించిరి.

ఇండియా స్పెషిలైజింగ్:- ఈవాంకి ఋణదాతల సమావేశము 1-11-15 న జరుగును. ఆవులు లిక్విడేటరుగారు రిపోర్టు సోపానెదను. ఆవులు కొన్ని దావాలు తీసివేసుకొనబడును. చురల పంజాబు లిక్విడేటరు జరుగును.

గంగానది:- హిందూమతముగూర్చి పండితదీక్షయగు గారు హైదరాబాదులో నున్నప్పుడు గంగానది ప్రవాహమును పర్యవేక్షించి చేసినందులకు హాల్దిసి పురువుగారికి హైందవులందరూ కృతజ్ఞులని నుడిచిరి.

ఒక వివాహము:- బంగారా గర్వరుగారి సొంత్రామిక కార్యదర్శియగు కెప్టెన్ బాక్సుగారికిని బారనను ఎడ్వా వాను ప్రాకారముగారికిని ఈనెల 25 వ తేదీన వివాహము రుతులు పరుగులు లేకుండ వెల్పుడిగ జరిగినది.

దీవిజనలు దర్బారు:- లెఫ్టినెంట్ గవర్నరు మున్నగు ప్రముఖులందరూ నావానుండి 25 వ తేదీ మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటల అంతరాలలో ప్రవేశించిరి. సర్దుకొలు మందిరమునకు విచ్చేసిరి. శ్రీ గవర్నరుగారు దర్బారును జరుపుచురు.

బంగారా దొరతనము వారి మాచనలు:- కలకత్తా నెట్టి సివిలు కోర్టుకునుచియు ప్రభుత్వాధికారిగా కాభిధికారిని నియమించుటను గూర్చియు బంగారా దొరతనమువారు చేసిన మాచనలు ఇండియా దొరతనము వారాలోచించుచున్నారు.

రెండవ లాహోరు కుట్ర కేసు:- ఈ నెల 25 వ తేదీ మంగళవారము నాడీ విచారణ ప్రారంభ మగును. 101 మంది ముద్దాయిలును కొందరు ఏకరాన సాక్షులును గలరు. క్రిస్త మను నెలవ్రువరకును విచారణ జరుగునని తెలియుచున్నది.

బాంబాయి హెల్త్ షిఫ్టుగారు:- డాక్టరు టర్నరు గారిని మరి 5 సంవత్సరములవరకు నీ యుద్వ్యగమున నియమించిరి. దీనికి జీతము రు 2000 లును అలవెన్సు రు 250 లును ఏర్పాటుపడినది. గత 15 సంవత్సరములలోని వీరుచేసినపనిని గ్రాహించిరి.

బాంబాయి హిందూ వైద్యశాలసహాయక సంఘము:- డాక్టరులో యాత్రావలన సహాయము చేయుటకు సంఘము వారందరికి వెళ్లి మరల బాంబాయికి వచ్చిరి. వీరచట 64 గురికి సహాయము చేసిరి. 64 గురిలోను 6 గురికి ప్రభుల వ్యాధులు కలిగినవాడుండిరి.

జ్ఞానప్రకాశకావలికా సంపాదకునిపై కేసు:- ఈ ప్రకటనకును సంపాదకుడును గోసాల్ కృష్ణ గవధల్ అనునతడు కాళిదాస్ కమన్ లిలిగారిపై మానవ హక్కులను (వారసుల వారసుని కేసు చేయుటకు, పూనా మేజిస్ట్రేటు జి. బి. వాచాగా రితును దోషి కాదని తీర్మానించిరి.

కూబర్నరు సంస్థానము:- ఇదియొక చిన్న సంస్థానము. సిమ్లా సమీపమున నున్నది. ఇచట 12-11-15 న తిక్క సాహెబు వివాహధర్మ సింగుగారికి డిప్యూటీ కమిషనరు కల్లుల బల్లకగారు పట్టాభిషేకము చేయుచును. అన్వేషించు పాతికి కలు కమిషనరు ఆండర్సనుగారు గూడ వెళ్లెదను.

మైసూరు ప్రతినిధిసభ:- ఈనెల 25-6 తేదీన జరిగిన సభలో రయిల్వేల విషయమును కావేరిజలవేయను ప్రాజెక్టుకు భూముల వాక్రమము విషయమును చర్చింపబడినవి. వారి కలకు వివాహోచితముగు వయసుగుగూర్చి చర్చించెదరా అని దివానుగారడిగిరి. అది సాంఘిక విషయమని సభ్యులు తలచిరి.

ఉరిపాపికిని చచ్చుట:- 26 ఏండ్లు వయసుగలిగి మామూలుగాని కాంటంమెంటు వైద్యశాలలో వాక్సి నేటరుగు పనిచేయుచుండిన ముబ్బయ్యనాయకు అను నతడు ప్రాత్రాతో సరిపాపికిని మరణమునొందెను. ఈ ఆత్మహత్యకు కారణము తెలియజేయుచుండిన లేఖ యొక టీకని చాక్కాను జేబులో నుండెను.

ఇండియాలో ఆయుధపరికర నిర్మాణము:- 26 కర్నాటకములలో ఆయుధపరికరములను చేయుచున్నది చిన్న యంత్రకాలలు వెల్పులకుడ వీటిని తయారు చేయుచున్నవి. ఆంగ్లభారతీయ వర్తకులకు ఆయుధకాభోగ్యులగుపొందిరి. ఇనుపదారి కర్నాటకములు అధికముగ యుద్ధ పరికరముల చేయుచున్నవి.

జ్యును దేశీయుని వివాహముడి:- ఆంగ్ల దేశీయశ్రీ - కలకత్తాలో నొక జ్యును దేశీయునగుల వ్యాపారము చేయుచుండెను ఆతనికి అనామకు నగరమున నిర్బంధవాసము విధించిరి. ఆతనిభార్య ఆంగ్లదేశీయ నొకమేజరు కుమార్తె ఆమె విషయమును దొరతనమువారు ప్రత్యేకముగా నాలోచించుచు న్నారు కాని ఆమెను ప్రయాణానిర్ధముగ నుండునుచెప్పిరి.

వైష్ణవవాద్యయచరిత్ర:- రాయసాహెబు దినేశ్ చంద్రసేతు గారీచరిత్రను వ్రాసిరి. బి. సి. ఎస్. కాఖలో చుచేసి యుండిన జే. డి ఆండర్సనుగారు దీనికి మనోహరమును దీర్చుచునకు పీఠికను వ్రాసిరి. ఈ గ్రంథమును కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమువారు ప్రకటించెదను. కలకత్తా విశ్వవిద్యాలయమునకు పాఠకులుగానుండి 1914-వ సంవత్సరమున సేతుగారి నంగిన యువవాద్యము లిందు ప్రకటించబడింది.

మత్స్య గ్రహణసాక్షాత్తులు. పంజాబు:- ఈ కాఖ 1912 నెల్ల నవంబరునెలనుండి ప్రారంభింపబడినది. అధికముగు అభివృద్ధిని పడెననది డ్రైక్టరుకు మోతెలుగాన ఆస్తి విధముల లాభకరమును నొకచక్కని విధానమును పన్నుయండిరి. యుద్ధములమున నీకాఖకు కొంతవత్తుము కలిగినది. దెనరుగారు వైష్ణవమునచేరిరి. డాక్టరు మోతెజుగారు రొనర్చుచుండిన కార్యమునకంత రాయకుకలిగెను. వీరి నుద్దయముల నొకసాగించబడునట్లు కానరాదు.

ఈనెల 20-వ తేదీ యాదయము 6 ఘంటలకు మాపురమునకు పశ్చిమమున నున్న అయ్యనచెరువునకు బోయి స్నానము చేసి వచ్చుచుండగా, పండియొకటి ముండ్లదొంకనుండి, కాపు, కాపును యెక్కుచుండిన సభ్యుల ప్రసవమైన యొక శ్రీశక్తివును ఈక్కుచుండెను. ఆశ్రోవను వచ్చుచున్న నలుగురిలో బోయ యానండిని తోలి శక్తివును పోటీపగా, అది వేదీకరమునకు నుండెను. అట్టి నుండరకవులను గవిన యా నిర్భాగ్యమార్త, బాలిపిహిమ్మరమునకు పైపలేక, మార్తమైన మనముగలదగుటచే, జంతువును చేతులారాక, యేదయాస్యాంతురై నను పెండుకొనునను నుదేశమునొక గాబోలు, ఆశక్తివును నలుగురు వచ్చిపోవు ప్రోవమునంది, వెళ్లిపోయెను. ఆమె యపుడెంత దుఃఖించెనో గదా! "అహ! సంఘమురాచార విశాచము! ఇటువంటి అగతివలన, శక్తిహత్యమున, గర్భప్రావములకు చక్రవర్తిరైతివి. కాశ్రుద్ధిహితమును, న్యాయమునైన వితంతు వివాహమునకు బద్ధశత్రురైతివి. ఓ ఆచారవిశాచావేశవలన ప్రహ్వపురవైదిక మహాజనులారా! కండ్లుతెరిచి చూడును. - సంస్కరణవిప్రీయండు, బర్హంపురము.

సాంఘిక వార్తలు

హానరబిల్ సర్ సి. శంకరనాయుగుగారు:-

హానరబిల్ సర్ శంకరనాయుగు గారికి నూతనపదవిలో ఉన్న భావన ర్తిగానుండబోవు డి. నాదయమగారు ఆదివారమునాడు దయమున చెన్నపురికివచ్చిరి. హానరబిల్ నాయుగుగారధిల్లికి కుటుంబముగ వెళ్లుటకు ప్రత్యేకపురైలుబండి వచ్చియున్నది. వారి స్నేహితులు రేపు సాయంకాలము సెంట్రల్ స్టేషను యొద్ద వారినివిడ్కోలించురు.

హానరబిల్ సర్ శంకరనాయుగు గారికి ఏడు కొల్లులు విందు:- చిన్నరాత్రి 7-8 గంటలకు ఆర్కాటు నవాబుగారు హానరబిల్, సర్ శంకరనాయుగుగారికి రాయపేట ఆసురు మహిళాలో విందుజేసిరి. ప్రముఖులనేకులు వచ్చియుండిరి. నవాబుగారును వారి సన్నిధాననర్తయ ఆతిథ్యులందరికిని స్వాగత మొసంగిదగ్గారు హానరబిల్లునుకొని వెళ్లిరి. అచ్చట హానరబిల్ కంపెనీవారి పలహారముల నమర్చిరి. పిమ్మట సర్ శంకరనాయుగుగారు కొంతసేపు ముచ్చటిందిరి.

శంకరనాయుగుగారి భార్యగారికి ఏడుకోల్లు సభ:- చిన్నటిసాయంకాలము చెన్నపురి శ్రీ వ్యాయామ సంఘమువారు వారిసంఘపు ఉపాధ్యక్షురాలుగానుండిన శంకరనాయుగుగారి భార్యగారిని వీడ్కోల్లుటకు మైసూరులో సంఘమువారి మందిరమున వీడుకొల్లు సభజేసిరి. శ్రీ వెంటండుపుల్లిగారు, అధ్యక్షతను వహించిరి. ఈనగరపు ప్రముఖులు శ్రీ లనేకులు అచ్చటికి విచ్చేసిరి. రాజమన్నునగెట్టిగారి భార్యయును ఆర్కాటునెట్టిగారి భార్యయును జలతరంగిణి చాయిద్యమును వీణావాద్యమును వాయింది సభికుల మనమును రంజింపజేసిరి. సి. ఆర్. తిరువేంగళాచారిగారి కుమార్తెయును రుక్మిణమ్మగారు మంచివద్దములకు రాగయుక్తముగా పాడిరి. పిమ్మట శ్రీ శ్రీశక్తిగారు ఈ సంఘమునకు శంకరనాయుగుగారి భార్య ఉపాధ్యక్షురాలుగా నుండి అభివృద్ధి నొందించి నందులకు ఆ నేక వందనములు లాచరించి విరు విరు కుమార్తెలకుడ చెన్నపురికివచ్చి నత్తును సంఘమును జ్ఞప్తియందుకొని మంచి పాండని ప్రార్థిగారు జేసిరి. అట్లేజే నవనని నాయుగుగారి భార్యగారు చెప్పి సంఘమువారి కందరికిని శ్రీప్రార్థిగారికిని వందనము లాచరించిరి. తరువాత జేకాచారిగారు భార్యయును యస్ శ్రీనివాసవ్యంగిగారి భార్యయును నాయుగుగారి భార్యగారికి పూలహారము జేసిరి.

యదరాసురాష్ట్రీను కాన్ఫరెన్సుమహాసభ:- వైసభ తాలూకు ఆహ్వాన సంఘసభికులు మధురలో 28 వ తేదీ సాయంకాలమున నిర్వహించి ఎడ్వర్డు మందిరమున సమావేశమైరి. రామనాథ్ రాజాగారుగ్రాని నాధిపత్యము వహించిరి. కొంత చర్చ జరుపబడిన తరువాత కార్యదర్శులు నియమింపబడిరి. రామలింగము అయ్యకు గారు కోకాభ్యర్థులుగా నియమింపబడిరి. కార్యదర్శులతో కలసి 26 సభికులుగల కార్యనిర్వాహక సంఘముకటి ఏర్పరపబడెను. ప్రస్తుత మాహాసన సంఘమున నుమాను 200 మంది సభికులుగలరు.

అభివృద్ధి వివాహము:- సహృదయ ఆఫ్ ఫిన్ ఆహుమ్యుగుగారు వెన్దమూరునకు చెరివ్వుకుమిసల్ అహమ్మరుగారికి మూడవసమావేశము ఆన్ అహమ్మరుగారికిని ఈనెల 24 తేదీన వివాహముజరిగినది. చాలమంది హైందవులును మహమ్మదీయులును వివాహములకు వెళ్లిరి. మూడవసమావేశము గారకు డాక్టరు ఫజులు మహమ్మదుఖానుగారు నాభా సంస్థానమున ప్రవ్రాసై ద్యోద్యోగిగ నున్నారు. సర్ సయ్యదు అనామరుగారు మునుడగు సయ్యదునాస్ మహమ్మదుగారు వెండ్లి కుమారులకు పున్నహారముల నొసంగిరి.

వైసభలకు క్రిస్ మస్ బహుమానములు:- యుద్ధరంగమున పోరాడుచుండిన ఆంగ్ల, హైందవ వైసభలకు బహుమానము నంపుటకు లాహోరు సంఘమువారు నిశ్చయించిరి. ఆ విషయమై ప్రజలు ద్రవ్యసహాయ మొనర్చువలసినదని కార్యదర్శి యొ, సభ్యులు వారిని ప్రార్థించుచున్నారు. వైసభలకు ఆగత్యులగు చుట్టుల మున్నగుచి ప్రత్యేకముగ వెట్టులలోనుండి నవ.బిబి రెండవతేదీ లోత్రువ పంపబడును. సిక్కులకు పన్నె, వాసనమానె, ప్రార్థన పుస్తకము మున్నగు వస్తువులు వైసభికులకు పంపబడును. వీరికి చుట్టుల కాల్పు నలవాటు లేదు.

THE GREAT WAR.

Battle in Champagne : Notable French Success.

CAVELL MURDER : AMERICAN INDIGNATION.

Horrible Turkish Atrocities on Armenians.

COONOOR ABDUCTION CASE: HIGH COURT REFUSAL BAIL.

SIR HENRY COTTON: ALL INDIA TRIBUTES TO HIS WORK.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN.

The British Attack at Loos. THE BLACK WATCH IN ACTION. Pipers Playing the "Hieland Laddie."

LONDON, October 25.
A correspondent with the Headquarters says:—"Among the notable incidents of the British attack at Loos was the occasion on which the Black Watch went into action with the pipers playing the 'Hieland Laddie.' The pipers paraded at the first German trench while the enemy were cleared out of two mounted parapets, and the skirl of the pipes was audible above the crash of the bombs. One was shot, but his companion continued playing till the advance was resumed, when the pipers followed, the notes sounding triumphantly above the tumult as the smoke swallowed the Black Watch. A Sergeant killed seven Germans single-handed with a bayonet."

Execution of Miss Cavell. NEUTRAL CONDEMNATION OF THE CRIME. National Memorial Fund Started.

LONDON, October 24.
Two London papers have started funds to raise a memorial to Miss Cavell. Neutral opinion is beginning to be heard.

The "New York Herald" says that a wave of horror has swept over America.

The "Evening Post" is amazed at German apologists who ask Americans to stand agape with admiration at Germany, which the execution reveals as a whitened sepulchre with rotting bodies within.

The "Evening Post" states that the American Minister in asking for mercy for Miss Cavell uttered the cry of the American heart.

The "Chicago Post" considers the execution another rank blunder of German statesmanship.

The "Chicago Journal" maintains that assisting prisoners to escape is a virtue inseparable from all western ideas of womanhood.

WASHINGTON.—Though no representations will be made to Germany, officials here unsparingly denounce the crime. A search of American records has failed to disclose an instance of the execution of a woman, even as a spy.

AMSTERDAM.—The "Handelsblad" recalls the execution at Nurnberg of the publisher Palm, which led to the regeneration of Germany and the downfall of Napoleon.

The "Rotterdamsche Courant" asserts that the execution will aggravate anti-German anger among neutrals.

FRANCE

Latest French Bulletin.

LONDON, October 25.
PARIS.—The French have gained another important success in Champagne. The communiqué says:—"We took a German salient comprising very important work and four lines of trenches strongly organised along the front of 1200 yards with an average depth of 250. The German losses were serious. The Germans left prisoners in our hands belonging to three different regiments. The German salient included a portion of the northern slopes of Hill 196, two kilometres north-west of Mesnil Les Hurles, and the fort called the Courtive which was carried after a severe struggle. Indeed the whole salient was very strongly fortified but despite this and the desperation of the Germans the French troops after vigorous artillery preparation and fierce fighting took the whole of it by the end of the day."

French Troops Capture Bulgarian Position. Austro-German Offensive Arrested.

LONDON, October 25.
PARIS.—Official reports from Salonika state that the French troops attacked the Bulgarians on Friday evening south of Strumnitza and captured Nabova.

The fighting continues.
The Austro-German advance on the Serbian front has been arrested.

RUSSIA.

The Russian Arms Crisis. PASSED FAVOURABLY. Expectation of a General Offensive.

LONDON, October 26.
The "Times" announces that the Russian Headquarters have authorised their representative with the General Staff to state that the crisis with the Russian arms, due to the enemy's uninterrupted blows along a 700 mile front from May to October, has passed favourably. The Russians are not exhausted, and are now firmly based upon the centre of the Empire, and are living in expectation of a general offensive and looking confidently to the Armies of the Allies.

DEADLY FIGHTING IN BALTIC PROVINCES.

Russian Success in Lake District.

LONDON, October 25.
PETROGRAD. A communiqué says:—"The Germans captured a village south-east of Riga, and a Zeppelin dropped bombs on Riga on Friday night. Fierce fighting was resumed on the Dvinsk front. The Germans on Saturday captured Iluxt after several attacks in which they suffered cruel losses in the ensuing desperate street fighting. The Russians captured several villages in the Lake district east of Vilna."

GERMANY.

German Cruiser Sunk.

Official Confirmation.

LONDON, October 25.
AMSTERDAM.—The Berlin Communiqué says that a submarine sank the large Cruiser Prinz Adalbert with two torpedoes off Libau. Only a few of the crew were rescued.

German Ambassador in Constantinople Dead.

LONDON, October 25.
AMSTERDAM. A telegram from Constantinople says that Baron Wangelheim the German Ambassador to the Porte has died after a brief illness. He was responsible for the German cruisers 'Goeben' and the 'Breslau' coming to Constantinople with all the attendant results.

SERBIA.

Serbian Counter-Attacks Successful.

LONDON, October 25.
NISH.—The communiqué says that Serbian counter-attacks against the Austrians and Germans have been completely successful. The Serbians have taken two guns, four machine guns and much booty including horses and mules.

Fighting on the eastern front is proceeding at Vriviluk, Kuprin and Uskub.

Only Seven Miles of Serbian Frontier Occupied.

LONDON, October 25.
A Paris communiqué shows that the village of Rabrovo which has been occupied by the French is nine miles south of Strumnitza. The French entered the village on Thursday not Friday. The French losses were very slight. Another telegram from Salonika says that the Serbian at Kuprin otherwise Vele have recaptured half of the town the other half is under the fire of the Serbian guns. The advance of the Austrians and Germans on the Serbian frontier does not exceed seven miles.

TURKEY.

THE WAR WITH TURKEY.

The Armenian Atrocities.

AN ARMENIAN PRISONER'S HORRIBLE TALE.

A Bishop Shot Like a Horse.

LONDON, October 25.
Reuter's representative with the Mediterranean Headquarters sends a narrative furnished by an Armenian prisoner of war regarding the Turkish atrocities. When the Armenian was returning invalided to his home at Zile, north-west of Sivas, he was an eye-witness of the Turks shoeing the Bishop of Sivas like a horse when they exiled him, the Vali saying that he, as head of the Armenians, must not be allowed to go bare-footed.

Other Barbarities.

When the narrator reached Zile, he found the authorities throwing the population of 24,000 into prison, whence the men were taken in batches into the country, tied with ropes and massacred. The women and children were exposed in the plains to hunger and cold for many days and nights till it was thought that they would accept conversion. All refused. Then the mothers were bayoneted before the eyes of their children, who were afterwards sold.

Victims Torn to Pieces.

The narrator and his brother rejoined the Turkish Army as Moslems, and made their way to Angora. Everywhere they met Turkish Reservists, 'en route' to join the Army, slaughtering Armenians. There were massacres at Angora similar to those at Zile. The Turks fell on parties, sometimes of 800, with the bayonet, literally tearing them to pieces as they lay defenceless on the ground.

INDIAN TELEGRAMS.

(FROM OUR OWN CORRESPONDENTS.)

(By Wire.)

Sir H. Cotton's Death.

A Loss Hard to Bear: The 'Leader's' Tribute.

ALLAHABAD, October 25.
The "Leader" publishes excerpts from Sir Henry Cotton's writings demonstrating his exceptional broad-mindedness and political sagacity no less than his great friendliness for Indian aspirations. It says:—"It is incorrect as well as unjust to say Sir Henry's radical opinions were the consequence of his great disappointment in life. The truth really is that he was not given the prize appointment of Lieutenant-Governor of Bengal, because his chivalrous fight for the underpaid and oppressed coolies on the tea gardens of Assam offended the planters as well as their superior friend Lord Curzon. Sir Henry wrote his 'New India' in the early eighties and no one who was acquainted himself with its valuable contents could possibly concur in the ascription to him of an unworthy motive. He was in truth a supporter of the Indian National Congress from its start. If he had been given his rightful position of head of the Government of Bengal when Sir John Woodburn died or even after the death of Sir Alexander Mackenzie, there would have been no Partition blunder and Bengal and Indian history would have been very different and far less troublesome than has been in the last decade. Men of the type of Sir Henry have never received fair treatment but they are the officers who have done best service for England and India. The fight which Sir Henry Cotton put on behalf of the coolies will not be forgotten by our countrymen."

Proceeding, the paper refers to Sir Henry's gallant fight for the poor Tibetans and his views regarding Indian administrative reforms which, it says, were in fact wholly and absolutely those of the Indian Nationalist. The loss of such a friend, it adds, is indeed hard to bear.

Truest Friend of India.

At a meeting of the Bengal Provincial Congress Committee held to-day a resolution was adopted deeply mourning death of Sir Henry Cotton, one of the truest friends of India. A cablegram to that effect sympathising with the bereaved family has been sent to Mr. H.E.A. Cotton, eldest son of Sir Henry.

A Candid and Forceful Personality.

The "Statesman" referring to Sir Henry Cotton's death alludes to the interest he took in matters and says:—"His health which broke down under the strain of Parliamentary life under the conditions imposed by the Unionist landslide of 1906 was further affected by the death of his wife last year and since his retirement from Parliament in 1910 he had taken little active part in public affairs. His interest in them remained unabated up to the end of his life. He has left behind him a volume of reminiscences which gives a clue to many things in his story and leaves the impression of a candid and forceful personality whose idiosyncrasies only prevented him from attaining even higher positions than he actually reached."

Called a Black Leg, Scalliwag and Traitor.

The Indian "Daily News" says:—"Probably the most important thing in Sir Henry's life was the publication of 'New India' which created in 1885 the utmost indignation among those in any way connected with India in England. Sir Henry was treated as a black leg and scalliwag and a traitor to his service but what was in 1885 rank blasphemy is almost commonplace in 1915. It is difficult to realise almost how he survived the controversy and the allaying of imagining vain things. He lived indeed to see the notorious Minto-Morley reforms the most disastrous act in the history of the administration of India through which Lords Morley and Minto were humbugged by Sir Herbert Risley into a policy of 'divide et impera' and of which Lord Hardinge has been the first to feel the results."

He Died in Harness for India.

The "Bengalee" in leading article says:—"Sir Henry Cotton is dead. Even in this war time the cables have brought us few such melancholy news as the death of Sir Henry Cotton. What English name is more familiar to the present day Indian than that of Sir Henry Cotton. Civilians come and civilians go but Sir Henry Cotton remained with us in his life and will watch over our future even in his death." The article concludes:—"He has not run the race which the crowds run, the race where reward is and danger is not. We admired his life we envy his death. He has died in harness for India and India cannot forget him as she cannot forget the imperishable names in her history."

The Shock is Too Severe.

The sad news of the death of Sir Henry Cotton has sent Lucknow along with the whole of India into mourning and the public are going to meet to express their unspeakable regret for the irreparable loss and sympathy for the bereaved family. The "Advocate" appearing with black borders echoes the sentiment of the United Provinces when it says that the shock is too severe.

Punjab Grief.

The whole of the Punjab was sunk in profound grief at the sad news of the death of Sir Henry Cotton. All Indian Press is unanimous in paying tribute to the invaluable services by this veteran friend of India.

He Linked India and the Empire.

The Tribune says:—"It is due to his advice that Indians were able to look upon the British people for redress of wrongs and for their political progress and the service he has done for linking India with the Empire will probably be never fully known though his detractors severely reprimanded him for his advocacy of Indian cause."

He Suffered for India.

The "Bulletin" writes:—"No Englishman had indeed served India with greater devotion and suffered more for her. He was unanimously elected President of the Indian National Congress in 1904 the highest honour it was in the power of this country to give to this fearless champion of its cause."

TELEGRAMS.

Dedicated to the Service of the People.

The Punjabee says:—Since his retirement from the service of the Crown Sir Henry Cotton had dedicated himself almost entirely to the service of the people of India. His presidential speech at Bombay Congress, his "Indian and Home Memories," his services as a Member of the Parliament during the memorable period in Indian history his numerous articles in "India" and other English journals and periodicals all bear remarkable testimony to the never failing interest in India and his ever active sympathy with her people alike, in their grievances, their troubles and their aspirations.

A Disappointed Man.

The Civil and Military Gazette comments:—Sir Henry Cotton will no doubt be sincerely mourned by the Indian National Congress to whose ranks he was from the fact of his official career specially a welcome recruit. His attitude towards his own service and towards many aspects of the policy of the Government both during his active career and since his retirement may perhaps best be forgotten. Sir Henry Cotton left India a disappointed man and his disappointment coloured the whole of his subsequent career.

A Rancorous Protagonist.

The "Times of India" characterises the late Sir Henry Cotton as a provocative not, to say, rancorous protagonist who aroused the maximum of ill-feeling amongst those from whom he differed. Whether this was induced by disappointment at his failure to secure the desired office of the Lieutenant-Governor of Bengal or whether it was excited by the heat of controversy is immaterial, but the result was painful. Sir Pherozeshah Mehta, Mr. Gokhale, Mr. Surendranath Banerji and Sir William Wedderburn could find no common platform at all with Sir Henry Cotton and when Sir Henry retired to England this element of bitterness prevailed the work of the English Congress Committee and its organ "India" and seriously affected his influence in Parliament. It is a known fact that the intensity with which he pursued Lord Morley on the subject of the Partition of Bengal was a source of embarrassment to the Secretary of State who wished to carry his liberal principles into a direction of Indian polity and that it found little reflection amongst Indian publicists here.

Bombay's Message of Sympathy.

The following telegrams has been forwarded by the Council of the Bombay Presidency Association on the lamentable death of Sir Henry Cotton. "The Presidency Association mourns the death of Sir Henry Cotton whose deep and abiding sympathy with legitimate aspirations of the Indians and sterling independence were so well-known. In him India loses one of her truest and most devoted friends. Please convey the Association's condolence and sympathy to the Members of his family."

A History of Vaishnava Literature.

Mr. J. D. Anderson, late of the Indian Civil Service, has written a long and interesting preface to the "History of the Vaishnava Literature" by Rai Sahib Dinesh Chunder Sen which will be published by the Calcutta University in the cold weather. The book contains a series of lectures delivered by Mr. Sen as Reader to the Calcutta University in 1914.

Arrival in Calcutta.

Lord Carmichael arrived at Calcutta this morning from Darjeeling.

German Husband and English Wife.
The Question of Wife's Repatriation.

A German who was carrying on jewellery business in Calcutta was interned at Ahmednagar some time ago and the question of repatriation of his wife, said to be the daughter of a Major, in the British army, is engaging the attention of the authorities. It is reported that her case is being specially considered by the authorities and in the meantime she has been directed to hold herself in readiness to leave.

The Police Inspector Murder Case.

In connection with the recent Masjid Bari outrage three accused were produced before the Commissioner of Police again this afternoon and were released on bail of Rs. 1000 each.

Expenses of Cremation Paid by Government.

The Bengal Government have paid to the widow of Sub-Inspector Girendranath Banerjee who was murdered at Masjid Bari Street the other day Rs. 250 to defray the expenses of cremation and 'Sradh' ceremonies of the deceased. This amount, it is understood, was paid as a preliminary measure pending further arrangements. The 'Sradh' ceremony was held on Saturday last. Sub-Inspector Upendra Chatterjee who was wounded hopes to be discharged from the hospital during the course of the week.

SIMLA.

Fighting on all Fronts Reviewed.

The following telegram, dated the 23rd instant, has been received by H. E. the Viceroy from the Secretary of State:—The French reports stopping attempted attacks by artillery fire. The German bombardment continues very violent west of Ture in Champagne.

The Russians report the capture of an enemy position north of Tarnopol on the Eastern Galicia front with 148 officers and 7,000 men. The Russians repulsed an attack twelve miles south-west of Niga. In the region of Friedriestadt, Jacobstadt, and Drinsk there is no change. A small advance in the centre is reported on the Upper Chara and on the West Sty.

An official announcement in Athens states:—Bombardment of Bulgarian coast from Dedagat to Port Lagos by the allied fleets has begun. An Austrian official report says:—Progress is being made on both sides of lower Moravia, and the Bulgarians are in possession of Vranja, Kumanovo and Voles in the Vardar Plain.

The Italian offensive has begun along the Tyrol-Trentino Frontier and is progressing and extending along the whole front as far as the sea. Along the whole Isonzo front the Italians attacked and carried a number of important positions and broke through the enemy's lines on the Carso Plateau at several points.

BRITISH PROCLAMATION TO ARABS.

The Causes of the War.

Assurances to the Populace

SIMLA, October 25.

The following Press Communique is issued:—Under the orders of the General Officer Commanding the Expeditionary Force in Mesopotamia the following circular letter was recently issued to the Tribal Sheikhs on the Tigris Line in order to reassure them as to the objects and intentions of the British Government in Iraq:

After compliments:—As you are aware the British forces after defeating the Turkish forces entrenched at Sian have occupied Kut-Eli-Amara and are now following the defeated Turkish army up the Tigris. It has come to our knowledge as they did before, in order to induce the Arabs to help them against the British the enemy are doing all they can to deceive and mislead them with false information and lying tales regarding the doings and intentions of the British and are again seeking to rouse you to Jihad. You, the Sheikhs of the Arabs, are wise men and will not be misled, but some of your ignorant tribesmen may be. It is therefore, considered expedient to remind you of the following facts which are patent to all and cannot be denied:—

Firstly, Great Britain never came into this war willingly. The war was forced on her simply by the intrigues of Germany who for her own purposes incited Turkey to commit repeated acts of hostility against England so that she might be involved in war with her.

Secondly, immediately on the outbreak of war Great Britain notified to the world that so long as the inhabitants of the Holy Places refrained from ill treating British-Indian pilgrims the troops of Great Britain would under no circumstances molest the Holy Places.

Thirdly, immediately on the arrival of the British forces in the Shat-Al-Arab we proclaimed that the British Government had no quarrel with the tribes of Iraq and no design against their religion, that the war was with the Turkish Government and troops alone and that the British forces would not attack or molest the Arabs so long as they maintained a neutral attitude.

Fourthly, the Army commander has consistently shown clemency and consideration to any of the clergy or their adherents or to any local tribal Arabs who have fallen into our hands as prisoners and has refrained from deporting to India with the Turkish prisoners.

All the above facts should be sufficient to demonstrate to you that the British authorities possess the most friendly feeling towards the religious authorities of Iraq and the inhabitants of the Holy Places and the tribesmen of the Arabs that as has been repeatedly stated our war was only against the Turkish Government who wantonly went against us. You may rest assured that the British Government has no intention of interfering in the religious or tribal affairs of the country and that your Holy Places will be respected and preserved from the slightest molestation by our troops.

In view of the above facts and assurances it will surely be plain to you that if you enter unnecessarily into this conflict between the powers you will put yourself to unnecessary loss and difficulty and you should therefore refuse steadfastly to be misled into abandoning an attitude of aloofness and neutrality from which no harm can come to you.

The I. O. S. Bill.

Government Press Note to be Published.

SIMLA, October 25.

The Government of India Press Note on the Indian Civil Service Bill will be ready in a day or two, but there will hardly be anything new in it. It will only give an authoritative statement on the Bill which provides 25 per cent recruitment by open competition 75 per cent by selection mainly from naval and military officers with a suitable proportion of Indians selected from the failed candidates. The statement will also include other minor details of the measure.

The Civil Service Bill.

Bombay's Strong and Reasoned Protest.

BOMBAY, October 25.

Sir Pherozsha Mehta, President of the Bombay Presidency Association, has sent the following telegram to the Private Secretary to the Viceroy requesting the Viceroy to kindly forward it to the Secretary of State:—

The Bombay Presidency Association respectfully urge the advisability and expediency of the publication in India of the provisions of the Civil Service Temporary Provisions Bill to enable the Indian public to represent their views before consideration by the Commons, the Bill being admittedly a serious departure from the existing system of competitive examination which has filled the whole Indian Public here with alarm. Indian opinion is seriously handicapped by the ignorance of the full and detailed provisions of the Bill. So far as provisions telegraphed to India the Bill invites serious criticism. Indian public have learnt to dread by sad experience in the past that nomination of Indians very often means prejudiced favoritism. Even if nomination to some extent is insisted upon the Association ventures to think three fourths for nomination too high and submit such a proportion should not in any case exceed one half. The Association also respectfully urges that in selecting Indians by nomination more normal proportion of the past years is unfair. The natural presumption that His Majesty's Government with the Public Services Commission report before it would have, but for the adopted immediate measures for securing higher proportion of Indians in the Civil Service should in justice be considered also. As the Bill is admittedly the outcome of war conditions the Association humbly represents that these conditions ought to operate in favour of giving Indians a larger proportion than the average of past years would warrant.

Munitions Production in India.

SIMLA, October 25.

Munition production in India is proceeding satisfactorily and already no less than twenty six main workshops with smaller factories are working. Shells have been

tested and found satisfactory. The munition authorities have received great help from merchants, both European and Indian, but railway workshops are doing splendid work.

Six More Temporary Commissions in the I. M. S.

SIMLA, October 25.

Six more temporary commissions in the Indian Medical Service have been given to the following gentlemen:—Mr. A. M. Ramsay, Balkrishna, J. P. Paul, Y. V. Krishnamurthi, M. L. Dhandra and B. Sorabji, Dhond. Mr. Col. S. E. Paul, I. M. S. (Bombay) and Lt. Col. A. H. Not. I. M. S. (Bengal) have been given extra pension of £100 a year each, available during the year 1915-16, but this pension will remain in abeyance till retirements are permitted after the war.

The Imperial Council.

SIMLA, October 25.

The Hon. Sir Harcourt Butler on assuming the office of the Lieutenant-Governor of Burma vacates the office of the Vice President of the Viceroy's Council and Sir William Clark will presumably succeed him. Sir Ali Imam is the Senior Member out of office in a few weeks' time and Sir William is next in order of seniority. His appointment will prove popular as he has always conducted himself in the Council in a way acceptable to both the official and non-official members.

The Tikka Sahib Vidya Dhar Singh.

SIMLA, October 25.

Colonel Burton, Deputy Commissioner of Simla, will install the Tikka Sahib Vidya Dhar Singh on the gate of Kumbarsen, a small State near Simla on the 12th November. Mr. Anderson, Assistant Political Commissioner, is also attending.

Marriage in High Life.

SIMLA, October 24.

The marriage of the sister of the Tikka Sahib with a son of Colonel Sir Vikram Singh of Nabha State, takes place on the 9th December.

BOMBAY.

Illness of Sir Pherozeshah Mehta.

BOMBAY, October 25.

Sir Pherozeshah Mehta's health gave way last year, and he went to Devalia for rest, which did him some good, and on his return to Bombay he renewed his public activities. However, in a heavy debate in the Municipal Corporation over the suggestion of establishing a tuberculosis ward in the Maratha Hospital, in the midst of a vigorous attempt to reply to the arguments of Major Glen Lister, he was seized with a sudden spasm of pain, and though after a brief pause he resumed his speech as if nothing had happened, it was apparent that he did so at a great physical effort. Since then his failing health has constantly given anxiety.

THE BOMBAY MEDICAL ACT.

BOMBAY, October 25.

The Select Committee of the Bombay Legislative Council on the Bill further to amend the Bombay Medical Act, 1912, has suggested no alteration to the Bill.

The Indian Specie Bank.

BOMBAY, October 25.

A meeting of the creditors of the Indian Specie Bank in liquidation will be held on the 1st November in Bombay, when the Official Liquidator will present a further report on the liquidation, and the proposals of the Directors of the bank in respect of compounding the suits filed against them will be considered. It is expected that another dividend to the creditors will be declared shortly.

The Problem of Child Protection.

BOMBAY, October 25.

An interesting lecture on the problem of child protection was delivered by Mr. R. P. Masani, Secretary of the Bombay Corporation, recently. Though Mr. Masani's primary object was to lay stress on the humanitarian aspect of the question, he pointed out that the problem had also to be dealt with from the point of view of the Empire building. The present terrible and the world wide war, he said once more emphasised the simple lesson of history, that no nation could successfully resist the inroads of invaders, if its numerical strength was comparatively weak. For a nation, therefore, no enterprise was more beneficial than that of rearing the citizens, well endowed with physical, mental and moral vigour. A particular question which Mr. Masani raised was whether a society for protection of children was not needed in this country.

The lecture after describing what was being done in civilized countries and also in Bombay for the care of prospective mothers and their infants for the provision of hygienic surroundings for protection against diseases, he emphasized the necessity for giving facilities to the juvenile population of the city for many games and innocent amusements. The British Government had suppressed the slave trade, but in the Bombay market the traffic in street children was freely and fearlessly carried out. Nothing sadder in the social system could be thought of. The problem of the street children could not be comprehensively dealt with until the whole question of pauperism was tackled, and in regard to it the peculiar religious sentiments and customs concerning asceticism and mendicancy had to be considered. There were also economic questions involved but worse difficulties had been overcome in the past and in the matter of child protection, the city had only to follow the example of other civilized countries. In other countries the societies for the protection of children rendered valuable assistance in the cause of child rescue.

The Case Against Dnyan Prakash.

Mr. Devdhar Acquitted.

POONA, October 25.

Mr. J. B. Vacha, the City Magistrate, delivered his judgment in the case in which Mr. Gopal Krishna Devdhar, Editor, "Dnyan Prakash", stood charged with having defamed Mr.

TELEGRAMS.

Kashinath Waman Lele by publishing certain defamatory remarks in his paper. On the strength of the evidence recorded before him Mr. Vacha acquitted Mr. Devadhar of the charge brought against him.

The Hindu Ambulance Division.

BOMBAY, October 26.

Volunteers of Hindu Ambulance division who had been to Dakore for First Aid Service amongst pilgrims during the fair returned to Bombay. They were able to render first aid medical relief in 64 cases of which 6 were cases of serious nature.

BURMA.

Sir. H. Butler at Rangoon.

Reply to the Addresses of Welcome.

RANGOON, October 26.

Public reception was given to Sir. Harcourt Butler, Lieutenant-Governor designate at Jubilee Hall this evening. A joint address of welcome was presented by the Municipality, Chamber of Commerce, Port Trust and Trades Association expressing satisfaction that His Majesty's choice of the head of the Province had fallen on one who already rendered such distinguished service in India. In view of Sir Harcourt's deep interest in educational matters it was thought it would be satisfaction to him that here elementary education stood on sound footing and so many problems of advanced education awaited consideration of experts. It was thought also that improvements of communications in which the province at present was notoriously backward would prove an attractive field for the furtherance and completion of Sir Harvey Adamson's labours.

Sir Harcourt Butler replying to the address said:—Mr. Criel and Representatives of the Municipal Committee, the Chamber of Commerce, the Port Trust and the Trades Association.

"I thank you from the bottom of my heart for the kind welcome which you have extended to me. I come amongst you as a stranger but I hope that I shall not remain a stranger to you long. I shall follow a very distinguished Lieutenant-Governor in my friend Sir Harvey Adamson who knows Burma in and out who has done more for Burma perhaps than any previous Lieutenant-Governor. I need not refer to his long struggles to secure better terms for the provincial financial settlement and the measure of success which he has secured at present. The War overshadows everything but I hope that when the financial sky is brighter we may while grateful for the crumbs that have been thrown us from the Imperial Government's table enlist the further sympathy of the Government of India. Meanwhile I shall follow in Sir Harvey Adamson's footsteps in pressing forward the communications. I feel that I may confidently rely on the great non-official community of Rangoon on the very able civil services of Burma and the Burman people and on private enterprise outside Burma to support and combine in movements for the development of this admittedly undeveloped province. This province is richly endowed by nature and is crying for development in agriculture and industries and especially in the matter of roads, light railways and tramways without which the life-blood of an agricultural and industrial province cannot circulate. You refer with satisfaction to your system of primary education. I have often heard of its achievements and shall take an early opportunity of acquainting myself with its working. Educational question naturally interest me greatly. As regards higher education I can only say that the foundation of a University in Burma has been accepted in principle by the Government of India, that certain Imperial grants have already been allotted for it and that it is already under the consideration of the Local Government. This also is largely a matter of finance. I shall examine the question at an early date.

PUNJAB.

The Supplementary Lahore Conspiracy Case.

LAHORE, October 25.

The trial of the supplementary Lahore Conspiracy Case will begin on Tuesday the 26th inst. instead of to-morrow as originally arranged. There are 101 accused and a few approvers. Mr. Petman, Government Advocate, assisted by Mr. Taj Din Quereshi, Additional Public Prosecutor, Lahore, will conduct the prosecution, while the accused will be defended by several counsel. Although the number of witnesses and exhibits will be smaller than on the last occasion it is expected that the case may drag on till Christmas.

Christmas Gifts.

LAHORE, October 25.

The Lahore Committee with Dr. C. A. Owen as Secretary and Lady Johnstone, Mrs. Irvine, Hon. Mian Muhammad Shafi, K. B. Nawab Muhammad Ali Kazilbash, Messrs. Bolster, Hemmy and Jolly, R. B. Milkhi Ram and Bhai Mebr Singh Chowia as members are appealing for funds to send Christmas gifts to British and Indian soldiers at the front. In their appeal they state that they propose to send by 30th November through Embarkation Officer X'mas gifts in the shape of special boxes separately made up for British and Indian troops containing in case of former 50 Egyptian Cigarettes, a box of safety matches and a packet of cigarette paper and for the latter 100 cigarettes and box of safety matches and in case of our Sikh Troops who do not smoke a parcel containing daily prayer book "Gutka Nitnem" Kanghi (Comb) "Kattch" (Short drawers) and bottle of scented hair oil. Each parcel is contracted to cost Rs. 1 and each box will be done up bearing the words "with all good wishes for X'mas and prayer that success will attend our arms from their British and Indian well-wishers in the Punjab."

Divisional Durbar.

AMBALA, October 25.

His Honour the Lieutenant-Governor and Lady O'Dwyer accompanied by Sir Edward and Lady MacLagan, Colonel Dallas, Colonel Bailey and others returned from Naban by 1.30 p. m. train to-day and proceeded to Circuit House. His Honour holds a Divisional Durbar which will be attended by local Durbaris

SOUTH INDIA.

COONNOOR ABDUCTION CASE.

BAIL REFUSED.

(BEFORE MR. JUSTICE AYLING AND

MR. JUSTICE PHILLIPS.)

MADRAS:—October 25th.

Mr. J. Rungachariyar renewed this morning the application for bail on behalf of Rangasami Goundan the first accused in the Coonnoor Abduction Case. The learned Vakil, said that there were special circumstances in the case which entitled his client to be released on bail. There were difficult questions of fact and of law which the prosecution could have to get over before they could induce a jury to accept the prosecution evidence. Miss Marie Reilly was found three weeks after her escape from the house, and two weeks after being found, she made a complaint in which no mention was made either of the accused or of the more serious offence with which he was now charged. The complaint was originally against Miss Violet Reilly and Mrs. Newman of abduction and wrongful confinement and Miss Violet Reilly was now treated as a prosecution witness, without the case against her being disposed of one way or the other. The question was whether her evidence without corroboration could be believed. The case of abduction rested mainly on her evidence and the case as regards indecent assault rested on the evidence of Miss Marie Reilly whose silence for over two weeks was suspicious. The accused was a respectable man and his father was admittedly severely ill and required the attendance of the accused to manage his private affairs. The detention of an accused person pending trial was not a punishment and an accused person should not be detained in prison till he was convicted. This was not a case in which it could be said that the accused would either abscond or commit suicide. The accused was prepared to give substantial security, to the extent of Rs. 50,000 if necessary. He submitted that the procedure to be adopted in the matter of bail in such cases was that followed by a full bench of six Judges in 1885 when the Zamindar of Bodinayakavur who was accused even of a more serious offence was released on bail.

Mr. Nugent Grant, Public Prosecutor, strongly opposed the application. He submitted that it would be unsafe to release the accused on bail. The Sub-Divisional Magistrate had expressed a strong opinion on the prosecution evidence. The accused was an influential man and if he was released from police custody, his influence on Miss Violet Reilly, would be so great that it was likely she would retract her statement. The accused was charged with offences punishable with transportation for life. In the whole circumstances of the case it would be extremely unfair to release the accused on bail. He knew that the accused's father was ill, but his instructions were that the accused was taken by the police and allowed to stop with his father for at least two hours a day, and subject to their Lordship's direction he had no objection to this period being extended to three or four hours a day. The accused has two brothers to attend to the management of business. The power of Attorney in favour of the accused was issued only a month before the date of his arrest; and the counsel was instructed to say that this was simply put forward before their Lordships as a means to induce them to granting the bail excepting the cross-examination of one witness who did not turn up at the last hearing the prosecution had closed the case and whether this witness turned up or not the case would be taken up on the 1st November when the accused would either be discharged or committed to the Madras High Court.

Mr. J. C. Adam, Crown Prosecutor who was in Court submitted that the next sessions will commence on the 1st November and there was no chance of the case coming up for this sessions, if committed, except under a special order of the Chief Justice. The Sessions after the next will be in February.

Mr. N. Grant submitted that if the accused was discharged it was alright, but if he was committed to the High Court, it was open to him to apply to the Chief Justice for bail.

Mr. Srinivasa Gopala Chariyar who also appeared for the accused submitted in reply that on the first occasion an application for bail was made in High Court it was contended for the Crown that if the accused was released on bail he would tamper with prosecution evidence. Now that the prosecution evidence had been completely finished there was no room for any such apprehension. There was also no fear of the accused absconding, and at any rate he requested that the accused might be released on bail till the next hearing day. The accused had already been in Jail for over a month.

Their Lordship remarked that they had no ground on which to interfere with the direction of the Magistrate, and accordingly dismissed the petition.

Suicide by Hanging.

COONNOOR, October 25.

The Police Cantonment held an investigation touching the death of one Subbaiah Naidu aged 26 years, a Vaccinator in the Cantonment Hospital who committed suicide by hanging with a rope. The deceased's pocket had a letter relating to the cause. Post-mortem was held in the Lawley Hospital. The verdict is suicide by hanging.

BRILLIANT PROSPECTS FOR TANNING INDUSTRY IN COCHIN.

An Expert's Report.

CALCUTTA, October 25.

Mr. Raghava Kurup, Tanning Expert, Cochin State, has brought out a report on the prospects of tannery in the State under State aid and patronage. He finds abundant supply of raw materials and great demand for finished leather and the low cost of manufacture which are favourable conditions for starting a leather factory. The State is centrally situated on the west coast and altogether the amount of raw materials available is not less than twenty thousand hides and fifty thousand skins per month. The traders are reluctant to disclose the exact amount of their business and own less than they actually carry on. A more accurate estimate is furnished by railway statistics in 1914. Over twenty five thousand mannds of wet hides and skins were sent out from stations on Shoranur-Cochin railway. Travancore exports annually 2½ lakhs hides. Regarding tanning materials the expert mentions many

trees in the State forests, bark leaves or pods of which could be used in tanning. At present they are either left unused or used to by foreign tanners. The value of the annual demand is estimated at five to six lakhs of rupees while the output of proposed factory will be worth seven to eight lakhs. The Expert says that with the advantages we possess we can compete successfully with the importer and capture his business. Besides the home market, market can easily be found in Europe owing to cheaper price. Mr. Kurup estimates fixed capital for factory tanning and finishing 250 hides or 600 skins daily at fifty thousand rupees and working capital at one and half lakhs. The profit is estimated at 75,000 rupees or 37½ percent on two lakhs capital. Waste products also will fetch a big sum. The expert considers Trichur as the best place to locate the factory.

NANDYAL CONFERENCE.

A Lively Discussion.

NANDYAL, October 25.

During yesterday's sitting of the District Conference, when the Andhra movement question was under discussion, the Hon'ble Mr. Kesava Pillai wanted to speak. The President ruled that he was not a delegate. Whereupon Mr. Pillai retorted that there were a dozen delegates ready to oppose, and he wanted to ally their feelings and prevent confusion. Mr. Pillai, being allowed made a humorous speech and urged the audience not to make any distinction between the Tamils and Tulugus. He had no objection to the movement as an ideal.

Madras Provincial Conference.

Reception Committee Formed.

MADRAS, October 25.

The first meeting of the Reception Committee of the 22nd Madras Provincial Conference took place last evening at the Victoria Edward Hall with the Rajah of Namad in the chair. A large body of members was present. After some discussion, it was resolved that Messrs. M. S. Seshu Iyengar, G. Somayaji Iyer, V. M. Ramalingam Iyer, T. O. Mahomad Ali, V. Mannikam Pillai and K. N. Seshia Bhagavathar, be elected as Secretaries. Mr. Ramalingam Iyer was appointed as Treasurer and an Executive Committee of 26 members including the Secretaries has been formed to make the necessary arrangements to ensure the success of the Conference. The Reception Committee, as at present constituted, is a little over 200 Members.

UNITED PROVINCES.

Meaning of Peace Appeals.

[An American Warning.]

LAHORE, October 25.

The "Civil and Military Gazette" cables:—LONDON, October 24th.—The "New York Herald" warns its readers that the recent appeals for peace are merely German attempts to make the best of the war before her collapse. The paper points out the peace income of Great Britain, France, Russia, Belgium Italy, and even servia, who propose continuing the war for a few years or longer if necessary.

THE BENARES CONSPIRACY CASE.

BENARES, October 25.

It is announced that the trial of the accused in the Benares conspiracy case, will commence from the 5th November, in the Central Jail before the Special Tribunal, consisting of Messrs. Daniels, and Bajpai.

Moslem Marriage in High Life.

ALIGARH, October 25.

Sahibzada Aftab Ahmad's eldest son Mr. Kamshad Ahmad, Barrister and the third son Mr. Abad Ahmad's marriages took place yesterday. Many Hindu and Mahomedan gentlemen took part. Mr. Syed Ross Masud as grandson and successor of Sir Syed Ahmed was requested to perform the ceremony of "sehrabandi" or wreathing the bridegrooms. Mr. Abad's Father-in-Law, Dr. Faiz Mahomed Khan is the Chief Medical Officer of Nabha State.

The Regent of Jodhpur.

BOMBAY, October 25.

Major General Maharaja Sir Partab Singh, Regent of Jodhpur, who had gone on active service, returned to Bombay on Saturday by mail steamer "Malwa" with his son. Like a true soldier, he dispensed with all formalities and ceremonials of reception due to his rank, and landing quietly, he at once proceeded to Jodhpur by the Gujarat mail from Colaba Station. He returns to India to take part in the wedding of his nephew, the Maharaja of Jodhpore, who is still a minor, and who returned from the front three or four months ago.

(LATEST TELEGRAMS.)

LONDON, October 25.

PARIS.—An Athens telegram gives details of the Franco-Serbian success at Krivoiak thirty seven miles from Kupruli. The Bulgarians were attacking in force when the French troops by bold manoeuvre turned their right flank while the Serbians delivered a strong counter-offensive upon the whole front. The Bulgarians finally retreated in the direction of Strumitza pursued by the French troops and Serbian cavalry.

SALONIKA.—A telegram states that the Italian liner "Sicilia" has been torpedoed in the Aegean by a German submarine without warning.

ROME.—It is officially announced that three aeroplanes attacks were made on Venice on Sunday evening. Several bombs some of them incendiary were thrown. One struck the Church of Scalzi bringing down the ceiling containing precious paintings. Others sustained slight damage. There were no casualties.

The German steamer "Gerda" has been captured and taken eastward by the Russian Submarines. Six other steamers have sought harbour.

STOCKHOLM.—Newspapers state that the steamer "Wally" of Stockholm bound for Raimo with a cargo of rubber has been captured by a German submarine.

MELBOURNE.—Timely rains in Victoria have practically assured bounteous harvest.

PARIS.—The "Matin" learns that the Japanese Military Mission has arrived at Rome.

గ్రామనాకరులు - ఈనాములు

ఒక గ్రామములో నొక కంసారికి నుండి చాకిరి మాన్యును కలదు. వాని పూర్వము గ్రామమును కనిపెట్టుకొనియుండి గ్రామములకు కలయు కట్టి యింక పనులు చేయుచుండిరి. పర్యవేక్షణముగాను దేశాధికారులచేతనే గ్రామములకు దేశాంతరములలోని జీవనముచేయును భూములను దక్కు వరమానమును దండుకొనుటకు గాను సంవత్సరమున నొక మారు గ్రామములకు వచ్చుచుండును. గ్రామములపనులు జరుగకపోవుటచేతనే గ్రామములకారములు తమయధికారమును లావుటలో, కంసారి గ్రామములకువచ్చునపుడు ఆతడు తనవిధిని పెరవత్తుక పోవుటకు గూర్చి గ్రామములకారముల నుండలించుచుండిరి. కొంతకాలము కొంతవిధియతగా దానువచ్చి గ్రామములలోని తనపనులు చేసికొనెదనని చెప్పిచువచ్చి, వీరిరావడి యధికముగాగా "నేను గ్రామములకురాదలచుకొంటేను. మీ యిచ్చనవచ్చుట చేసికొన నచ్చు"నని యాధికారియై వెదలిపోయె. దానినై గ్రామములకారము వీరిచే బని చేయుచు పెట్టాడని మిక్కిలి విచారించిరి. ఈసంగతి దిక్పక్షమునకు విస్తారము చేసిన నాటికి భూమిపై కేంద్రునియిన నేమో ఆసంగతి గ్రామములలోని తక్కిన చాకిరివారిదలచెడివినచో నందఱును "నీ గ్రామములకారములకు సలూములు చేయుచుండవలెను. నాల్గు రూపాయలు కేంద్ర పాతకేసిన నుక భూములు దానివికయింప నర్హమగుటచే ననుభవించవచ్చు"నని దిక్పక్షమునకు దామును నాకరిచేయఁ దలచుకొనలేదని యెక్కడ నోటినుండుకొని భయపడి వీరినిగురించి యెమియుఁజేయఁజాలక యీ తీరున నడిగిరి. ఈతఁడు వినియ్యుకొన్నవారి స్పందింపు ఆర్థములను దిగుకొన్న 1907 సం. 8వ ప్రతియందు 108-వ ప్రతియందు నీదిగున విషయమును వాచె.

"గ్రామచాకిరి ఇవాంబారు లాను చేయవలసిన పనులయందు అధిక నిరాదరణమావించునట్లు ఇవాంబారు కేంద్ర విధించుటకు, దానిమీదవచ్చు కేంద్రము సాధారణముగా రాజకొక్కనమునకు తేరుటకును క్రీస్తువారి యాత్మ్యములను బొందవలెను. ఉద్యోగము అనుభవించిన జరుపవలసినయెడల కేంద్ర విధించవలసిన ఇవాంబారుమీదవచ్చు గవర్న మెంటుకు చేరుట మాత్రముగా పరిచయము కిచ్చునట్లు కేంద్రము చేయుటకు కలెక్టరుకు వీలున్నది.....(స్పందింపు ఆర్థము 50, 50-వ ప్రతియందు). గ్రామములలో జరుగు విషయములకన్నిటికిని నిష్కారము నుండు సారాంశము ముఖ్యకారణమై యున్నది. గ్రామముల పూర్వకాలమునుండి వెలువలెనున్నంతటి నవనవతరక వానికి కావలసిన సర్వాంశములను గలిగియుండెడిది. ఆంగ్లభక్తిభక్తి మానవచే నవియెల్లయు మాటిపోయినది. కరణము నుజర గ్రామములకు నైకము దండుటకు వెల్లవచ్చును గ్రామములో హిందుఁడే గలటముచేసిపెట్టుట కొన్ని గ్రామములలో గలది కాదు జరుగుచుండెడిది. ఎంత తెలివితేటలుకల కరణమైనను వీరిజులలో నిట్టి వెల్లవలెను చేయవలెననియు, కేంద్రములలో వెల్లవ లెట్టిపనులు చేయఁజాలక గ్రామములకుదలి పట్టుచుండుటకే వివ్యాసంతులై యున్న కేంద్రములకు లలంకరించుచున్నది. తనకున్న గవర్నమెంటుకు సుబంధ బాంధవ్యములకు చేయుచున్నది. తనభూములకు సంబంధించిన "లా" యేమో కనుగొనుచున్నది. వెల్లవ లెట్టికే యీ నేరకర్మమునుండి విముక్తులై వారు. పెరవారుమాడఁ దను స్వాతంత్ర్యమును నిలువఁజెట్టుకొనుచున్నది. విద్యకాంక్ష పర్యవేక్షణకాంక్ష లేక యీ బానిసత్వమునుండి విముక్తులగుచున్నను నొక్క యాభిమానియై వీరికే కలుటచే గ్రామముల కేంద్ర మార్గములకే కాక యధికారులనుగూడఁ గన్పెట్టుచున్నది. దిక్పక్షమునకు గ్రామములకు విస్తీర్ణము తెలియకనే పూర్వహితులకు ఇంటికీ తాళముచేసి పొనుకూతులను పోయి ఆతఁడు గ్రామము విడిచిన సంగతి విని లెగి గ్రామములకు అధికారుల సంగతి యెల్లందు సాధారణ జనులు కృతజ్ఞములు చేయునపుడు గ్రామములలో వెల్లవ లెట్టి కరణములను మాటిచెడుటకు గాక జరుగుపాటుకల బానిసత్వము గృహస్థములకు గురించి నేను వాగ్దాములను. వారు వియోగులయినను వైదికులైనను అతిభియభ్యుగతులను నొగిమిదనిది భుజించువారు కారని యిచ్చుటకేని యాధికారి కేవలము కలిగిన కుటుంబములలో గూడఁ బరమార్థ చింతచే మోయును కైకొని యెనను కైకొనకయైనను భోజనమిడునట్టి సత్వైదియము గలది చెప్పుటకు సంశయించుచున్నది. నియోగుల నీతి మాత్రము దుస్థితిగా నున్నది. కలిగియున్న వెల్లవలెను. లేదా యూరకుండవలెను. మోయును మాత్రము ప్రయత్నించరాదు. తాము తినునట్టి కొన్నెన్నుము మొదలగు నవి తాము భుజించుచుండ లేరవారు మాడరాదు. ఈ కారణములచే నియోగులు కలుదిగుటకంటే మిక్కిలి విచారముగ నున్నది. వీరికిదగుటకు మాన్యుకొనవలెను. అంతవరకు దేశమునకు తేలుము లేదు - వి. ఆ.

కలకత్తా హత్య. ఈనెల 20 తేదీరాత్రి జరిగిన హత్యను గూర్చి అధికారులు తెలిపిరి. రాత్రి 10 గంటలకుకే. సి. వి. డి. కాభిమాని ర. కురు యంత్రోధులకు హత్యచేయుటకు యత్నింపబడినది. వారు బల్లోలా శక్తినుగా ముట్టివారి వీధిలో నెం గారు గల ఇంటనుండి, మాట్లాడుగా నొకదాసులలో నాయంత్రోధులకున కేతురగా నిలబడి కుపాశులను కాలెను. అగుండే నొకటి యవట వెలుగుచున్న దీపమును తగిలి ఆయొక్క దీపము గూడ వారిపోయినది. అక్కడ నొక బల్లమీద గూర్చుండి వారు భోజనము చేయుచున్నట్లుగాను చుండిరి. వారు తలఁచిన లేది తాపతికి పోవు గుమ్మును గుండలోనికిపోయి యేదమీదికి కెక్కి కలసి ప్రయత్నించిరి. కుపాశి కాలెను వారిచో చాలమంది యుండిరి. వారందఱును వీరితో గూడ తాపతి చుండువారినికీ తొరబడి కుపాశులను కాలెరి. అప్పుటికి యంత్రోధులు మెట్ల నెక్కుచుండిరి కాగా గవర్నమెంటుకి గీర్తిద్రవాధి వెస్టి గారికి ప్రాజాపాత్యకరంబుల వెల్లవలెని ఆయన వెంటనే చనిపోయిరి. ఉపేంద్రవాధి చట్టిగానికి ఎడమచేతియందు తొడమీదను గొప్పగాములుతగిలి నది. తక్కిన వారికిదగ్గరిగా నుండు తగులలేను. హంతకులందఱును పారిపోయిరి. క్రైష్ణము బందిపోటులలో చేసిన వాడొకడు ఆ పరిసరమున దాగియున్నాడని తెలిసి తొలుతుగాను లెగర్లు గాను అచటకు వెల్లిరి. అచట వారికిని పట్టుకొనిరి. ఇంతలో నీ హత్య సంగతి వారికి తెలియగా వారిదల నీ యింటికీ వచ్చిరి. పోలీసు కమిషను గాను దిక్పక్షము కమిషను గారును గూడ నచటికి వచ్చిరి. చట్టి గారిని కైద్యశాలకు పంపిరి. ఆయనకు స్వస్థత కలుగుచున్నది. అతఁడనుచుండ వారాత్రియే సమాపమునను యొకయంటిని చుట్టుకొని దానిలో నున్నవారిని చుట్టుకొని పట్టుకొనిరి. ఈ నెల 23 వ తేదీన ఈ హత్యసంగత్యును పోలీసువారు మరయొక లెంగురీ యువకుని పట్టుకొనిరి. వానిచేత అతరవాధి ఘోష. హత్యజరిగిన ఇంటికే నవమీదముననున్న దిక్పక్షమునాడేసంధ్యలోనొక ఇంటిలోని పోలీసువారు పట్టుకొనిరి. ఇతని నిద్రవరకు గాల్చెడిచి బందిపోటు సందగ్యమున బట్టుకొనివదలి చేసిరి. ఇతనిపై నవమీదమునకు. 23 వ తేదీన సాయంత్రము 4 గంటలవరకు ఇతరుల నెగ్గరిని పట్టుకొనలేదు. అట్లువారు కుపాశులను కాల్చుచుండ గా ఇతరుల పొరుగుల ఇంట్లోనివారు జడిసి తలుపులను మూసికొనిరి. కాన వారు నిర్భయముగ కుపాశులను కాలెన్ ఈనెలకు వచ్చి తన జట్టువారి కలుసుకొని వెదలిపోయిరి. రొడ్డాకం వెనెలో వారింపవలసిన కుపాశులను వీరిపరమోగించిరి యూహించుట నది. వూరేంద్రచంద్రవాను, అతరవాధి ఘోష అనువారిద్దరును పట్టుకొనబడిరి. అచటనున్న నలుగురిలో తక్కినవాడొకరు కేసుక్రిష్ణ వెస్టి సరికేచంద్రవెస్టి అను వారు ఈ హంతకుల గూడ వెదలినవారికి బహుమానములను పోలీసుకమిషను గారు ప్రకటించిరి. చనిపోయిన గీర్తిద్రవాధి గారికి 29 వందలరూపముల వయసు గలదు. ఈ నెల 23 వ తేదీన కల్లాలోని బంగాళు సముదీపజను సందలి చాల్కి గ్రామ వాస్తవ్యుడు. ఈయనకుండే ద్వారకవాధి వెస్టి గారు, పోలీసు ఇన్స్పెక్టరుగానుండి చనిపోయి గీర్తిద్రవాధి గారు చాల కుట్రకేసులలో పనిచేసి ముంబాయి పరాబాంబుకేసులో ప్రాజాపాత్యము తప్పినది. ఈయనకు దొరకవారంగ రక్షకుల వొసంగిరి. ఈయన క్రైష్ణములో నిరసించుచున్నది. ఈయన గురువాకు వాటిరాత్రి యాటికిండి వచ్చుచుండ గా అంగ రక్షకులను పిన్టోయి తినుకొనివెళ్లుచు భార్యవెళ్లుగా నీయన నిరాకరించిరి. వారు భయపడెను. నామట్టుకు చాల సమర్థులందురని ఆయనచెప్పి వెల్లిపోయెను. తరువాత గ్రామము నలుగురు బంగాళీ యువకు లొక జట్టుబండిలో వెక్కి క్రైష్ణములోని తెలియచున్నది. గాను అతనిని ఇన్స్పెక్టరు గారికి స్వస్థతకలుగుచున్నది ఈయన కైద్యశాలకుండుదలి నయవ్యకాలలో చికిత్సించుచున్నది. గాను యొ ప్రతిమైనది కావని తెలియచున్నది. చేతికుండ పోయినగుండు ఎముకలు తగులలేదు. రెండవది తొడకు రానుకొనిమాత్రము పోయినది.

పిల్లబాది, కందుకూరు:—కోనేటివైపు గోడ 7,8 నెలల క్రింద వడిపోయినది. అదివైదిగి వెట్టికపోవుటచేత ఈనడును జరిగిన దసరాపండుగు తొలుత్రోవకును ఒకవడ్డె పిల్లలందులో పడిచనిపోయినది. తొలినడునున్న యాచాని మిక్కిలి యావయోగకరముగట చేతను అద్దగోడ లేకపోవుట యాచా యావయగుటచేతను, దానిని బాగుచేసి సరియైనదిలో నుంచట యావయని పురవాసులు వాగ్దానించుచున్నది.

వృత్తాంత లేఖలు

తెనాలి వార్తలు.
(ఒకవిలేఖకుని కథనంబడి)

నామకరణ మహోత్సవము:— తెనాలి సమాపమున వివాహరవాని గ్రామములో నుమాన రెండుసంవత్సరముల క్రిందట కమ్మకులజులకు కేసు. కేసుయ్యగారి కొమారిలే పా. రాఘవయ్యగారికి, ఆ గ్రామముననే గానవిద్యా వికారములకు చింతలపూడి. కేంకటప్పగారికి య్యకున వివాహమునోత్సవము జరిగియుండెనుగా! ఈదంపతుల కిత్తడొక మొగళువు జనించెను, తలిదండ్రులూ బాబునకు, కంకడేబ్రహ్మ సమాజముతనాపదకు రామమోహను చేతుతో ఈనెల 16 తేదీన నామకరణ మహోత్సవము గానించిన యొక వెల్లుటకు మిక్కిలి సంశయించుచున్నాడు. తాత కేసు. కేసుయ్య గారు సంఘసంస్కరణ ప్రియమగుటచే, బ్రాహ్మణోత్తముల యంత్రీ తంత్రీలుల కొంత అధికభవ వ్యయముచేతుక, వీధులకు గుంటివాకిని, గుడ్డివాకిని మఱితర వికలాంగులకును అన్నవస్త్రదానములు మిక్కిలి యువబుద్ధితో చేయించిరి. పిమ్మట బాబునకు గామమోహనుచేరకొక పతనమందిర మేర్పరచుకొనింది కేసు. కేసుయ్యగారు గం. 0-0-0 అను; వారిభార్యలు కేంకటప్పయ్యగారు. ఈ కేం అను, తలిదండ్రులు మొత్తము ఈ 1000 అను, చందాకేసిరి. కేసువారి కుటుంబమున కాత్తసంఘవులవచ్చి, అంతయు గాను తనగృహములో కొంతభాగము చుందిరముపయోగము నిమిత్తము వాగ్దానముచేసిరి వెద్దల నేమోన కురువాక జరిగిన పథకంకరింది. వారిలో అఖ్యులు కేంకటప్పకులకు సుధం పట్టువాదధానులు గారు, చేనంత్రీలులలో గొన్నిటిజిదిది స్వయంవరములు చేయు ఆచారము వాగ్దానించువులలో సామాన్యముగాను, దెసి, యాదానానల పూర్వకముగా దృఢీకరించి, అట్టిదంపకు తెల్లమను దృఢ గాములకు కుటుంబములయొద్దము, ఇచ్చి టియకలవరణములు ఆతిబాంబునివాదముల కలన చాలభాగముగలుగుచున్నరయు, కలికులనుకులకు సంబంధములు యధురముగా ఉపన్యసింది; తనవాత కృంగరకపు, సాంబయ్య పంతులుగారు శ్రీనిధ్యకు గురించి గంభీరమైన యువశ్యావ మొక గి; పిమ్మట డి. సి. దల్లి ను, ఉద్యోగియులకు సత్కర్మ యాచానాచానగాను కొన్ని హాస్యపరవ్యములజిది సభికులను కుటుంబములనున్నట్లుచేసి, పిమ్మట రామమోహను రాముల జీవితమును గురించి సంక్షేపముగా నుపన్యసింది, తనవంతురము కేసు కేసుయ్యగారి గురించి చుప్పించింది.

కృత్త వివాహములు. తెనాలి సమాప గ్రామములలో భార్య వియోగులకు కృత్తల బాధ మిమ్మలముగా నున్నది. నుమాన నెలదినముల క్రిందట నొక కృత్త పికాచము కామాధుండే, పరునేకు సంవత్సరముల యాగుల తన కోవలిని మానభంగము గానించుటకు ప్రయత్నించగా, ఆ మె నిరాకరించెను. అందు కామ భర్తయను మామముల ఆ మెయను వర్ణిచి వాడొక పికాచ చేసి ఒకము వారువలలు వాది. నుటువటి యువముక నూతి నామ కేసుల తేలుచుండెను. పోలీసువారు తన కృత్తహించక పోవుటచే వాగ్దానవాచేయరణము నొండెనని వదలిచేసిరి. ఈ బాం భూతకుం డివును తన ద్వితీకు వివాహముకొలుపు భవముచేనివికొని యూహాగిది వెండి తేరములు వెట్టి వీధకన్యకుల తలిదండ్రులకు వీడించుచున్నాడు. ప్రక్క గ్రామమున యెమొక కృత్త పకుత్తి విభిర మాకముగ వెల్లుటకు వీలులేని బహు ఘోరపథముల తన కోవలిని హించించుచుంటుండ గాక తన కొమారునకు ద్వితీయ వివాహముకొలుపు సమయము ప్రయత్నించు చేయుచున్నాడు. వీరందరును ఆ గ్రహమువారును, పూర్వాచార పరామర్శులు, శ్రీ పునర్వివాహములను చుండిపనువారు, జీవహింపమాదే ప్రాహ్మణ్యముల మిట్టి ఘోర కృత్తములు జరుగుచుండ కల్గిన బాకుల నవలసికేతున్నది. దయార్థం వాగ్దములకు తలిదండ్రులు భవకాంక్ష పరవలయు తన కడుపున పుట్టిన ముద్దు బిడ్డల నిట్టి కృత్త విగ్రహములకు బాకేతుక బాగ్దితో మెలగుచునని నమ్ముచున్నాడు.

కుష్టుకులైలము
డల్లి 1 కే నెల 0-8-1 వి. సి. నహా 0-12-0
ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుక కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును.
అమృతాంజనముతో 6, తులుకెట్టివీధి, నడరాను.

వీరివల్లం రాజా విజయరామయ్య గారు చిలకంపాడులో నెలకు రు. ౨-౦-౦ ల జీతముగల గ్రామదొడ్డిగా నున్నాడు. వీరు దారిభావముతో శాస్త్రదేశోపసంఘము భాషయందు గూడ నధికముగ నభిమానముగలిగి దొండపాడునంటి రెండుమాసముల జీతమును రు. ౧౬-౦-౦ లను మాత్రాపునకు జరిపి అడ్డుగా నంటి పిరి. దీనిలో రు. ౨-౦-౦ లు బంధన జాతీయకళాశాలకును కక్కిన రు. ౨-౦-౦ లును ఆంధ్రప్రదేశ్ నిర్వహణమునకును వినియోగింపుడని కోరిరి. ఆపకారమే రు. ౨-౦-౦ లును బంధన జాతీయకళాశాలవానికి సంపిలియి. వీరు పంపిన మొత్తము వీరియాదాదామును పట్టియాచిన చాలఘనముయే మేము సంతసింపచున్నాము. వీరియు దారిభావమున కెంతయు సంబంధముతో నందఱముల నాచరించుచున్నాము. వీరు ప్రాసిన లేఖ వేరొక చోట ప్రకటింపబడినది. (అం. పం. ౧).

ఒక్క అండు కంపెని, ఇంజనీయరులు, 9, ప్రాడ్వే, మదరాసు.

అందవేస 1916 క్యాలండరు

మున్దూరికెఁ జెంపానాగి పొందెనము, లావణ్యము, ముగ్ధత్వమురమ్మ మగ లిఖియింపబడినవి.
దీనిమునకు 11 న తేది లావున నొకసారిక వాడుగు రూపుల విలువగల మామంగల గొనువాదలకు
క్యాలండరు విడిమిగ బంపబడును.

పోస్టు ఖర్చులకై అణచివేసి పంపవలయును.

ఇతరులకు వి. పి. ఖర్చులతో 0-4-0; 12-కి వి. పి. ఖర్చులతో రూ. 1-12-0.

అమృతాంజనము నొప్పులకు సిద్ధామృతము.

చక్కని దబ్బీతో రూ. 0-8-0; దబ్బీ 1-కి రూ. 5-4-0.

తామర తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0.

పండ్ల పొడి

డబ్బీ 1-కి 0-2-0.

మోహినీ తైలము

సీసా 1 కి 0-12-0.

పోస్టు ఖర్చులు క్రత్యేకము. అనేక చోట్లలో విక్రయింపబడును.

అమృతాంజనము డిపో,

101 ఫ్రేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

6 తంబు శెట్టిపేధి, మద్రాసు.

కొయ్యలమున క్యాలండరులు కొద్ది ప్రతులు ముద్రింపబడుచున్నవి, దరఖాస్తులను వెంటనే పంపుకొనిన
యాభాషించు నగును.

అకాశ విమానములు.

వీరిని ఎ.టి.వి. యెడి.ఆ. కెగనున తెలుగులో గ్రామీ
లకుంపలేదు. ఈ గ్రంథమును విమానముల నిర్మాణము,
అని అకాశమున సంవహించు విధము వీరిలోని భేదములు చక్కగా
వివరింపబడినవి. విమానముల నిర్మాణము చాచికలపు వెల 0-8-0

గౌతమ బుద్ధులందు.

ఇది గౌతమ బుద్ధుల చరిత్ర మంతయు వచన
రూపమున మించు వివరముగా గ్రాయబడినది. బుద్ధు
చరిత్రము గ.పు. 0-4-0

వలకు రి రావమూర్తిగారు.

దీనిని వివరముగా తెలియ, కలెటూరు

ఆదివచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-4-0

కస్తూరి

తులం 1 కి రూ. 20-0-0

కుంకుమ పువ్వు

తులం 1-కి రూ. 2-0-0.

గోరోజము

తులం 1-కి రూ. 7-0-0

రసభస్మము

తులం 1-కి రూ. 0-10-0

మోహినీ తైలము

5 తులముల నూనె సీసా 1-కి వెల 0-12-0.

ఇవి, తాంజనము డిపో, 7, తంబు శెట్టిపేధి వద్దగాను.

కిరీ పిచ్చుల వివాహ వాతంత్రంలో 10 తేది ములగుల డబ్బీ 1 కి రూ. 1-0-0 తివల ఖర్చులు 0-3-0

కిరీపిచ్చు చరిత్రము

“భవంత్రలా”

వెండుకెలు పెరుగు సుగంధపైలము.

ఇందలి రమణీయముగా వేసిన వెన్నలవి
గాదు. తలకు చదివి జున్నును విని ఇరుగు
పొరుగు యింద్రుల కూడా వానె యుట
యందును. వెంట్రుకలను పెరుగు నిచ్చును
మెదడునకు చలన జేయును. కండ్లకు చల్ల
దనము నిచ్చును. కొందరు ప్రోత్సహ పర
చినందున ఈచమయను స్పెషల్ గా ననో
వారము వానె ద్రవ్యముల చేర్చి తియ
రుచేయించి వేలకొని డబ్బీలు విక్రయించి
యోగ్యతా పుత్రములు పొందియున్నాము.
86 బహుమతుల వివరం:— శ్రీ అశోక
లలో ధరించు కోళ్ళుపువ్వు 1, దంతపువ్వు
పువ్వు 1, మిఖమచామ అద్దము 1, జర్మను
సిగ్నె కాటకబజ్జె 1, వానె సోపుకీర్
తయ్యాలముగ్రామ 22, కొండచిరుకల 6, కాల్ కేవల్ బ్రాచి 1, పువగుచ్చి 1, అల్లెరుక్కీర్ 1, పెరి 86 బహుమతులు

తయ్యవము!

కొద్దికపులే గలవు!

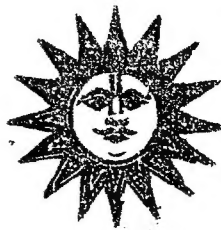
మంచినయము

బరోపాక్షిండు యుద్ధచరిత్రము

(మొదటి భాగము సిద్ధపైది.) భాగ 8 అణాలు మాత్రమే. పోస్ట్ జి సహా 0-10-0.

ఈ యుద్ధచరిత్రము ఆంధ్రక డిలి గురజాడ ముఖ్యతైలిని తేటతెలుగున ప్రాచుర్యమునున్నది. మా ప్రకటన
వలననే దేశములో ప్రసిద్ధిచెందినది. అప్పగింపుల ప్రతినిధులూపముగ ముద్రించిన పుస్తకముదికా. ఇందు
ప్రకటన 0-10-0 నుండి వాకముల యొద్దను యిద్దరిని విక్రయించు అబద్ధ గ్రంథముకాదు. “జముగా విశ్వాపాఖ్యం
నానో బిద్ధి” మొదలగు వాకముల ముద్దములందు వివరించి వ్రాసియున్నది. ఈ యుద్ధ చరిత్రములను అందరు
చక్కగా చదివించి బిద్ధిగా వ్రాసి పుస్తకములకు జరిగిన ముదములను చూచి విశ్వాపాఖ్యంబు జరుగుటకు
పరిష్కరింప గావచ్చును. ఈ మొదటి భాగమును మొదటి భాగముల క్రమమున విక్రయించి వేలకొని డబ్బీలు విక్రయించి
యోగ్యతా పుత్రములు పొందియున్నాము.
86 బహుమతుల వివరం:— శ్రీ అశోక
లలో ధరించు కోళ్ళుపువ్వు 1, దంతపువ్వు
పువ్వు 1, మిఖమచామ అద్దము 1, జర్మను
సిగ్నె కాటకబజ్జె 1, వానె సోపుకీర్
తయ్యాలముగ్రామ 22, కొండచిరుకల 6, కాల్ కేవల్ బ్రాచి 1, పువగుచ్చి 1, అల్లెరుక్కీర్ 1, పెరి 86 బహుమతులు

కుంకుమ పువ్వు

వృచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు
మావద్ద దొరకును. కొనువారు మార్కమా
పైను గమనింపుడు. కరస్పాండును ముదలగునవి
ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—
ఎస్. నారాయణ అండు కంపెనీ.
21, హమ్మంపేధి, బొంబాయి.

ప్రపంచచరిత్ర

మూడవ సంచిక వెలువడినది.
గ్రంథకర్త:—గా. హరిసర్వోత్తమరావు ఎం. ఏ.
శైలిసులభము కథలు చదివినట్లు చదువుకొన
వచ్చును బహుప్రాచీనకాలమునుండి లోకములోని
అన్ని దేశములలో జరిగిన సంగతు లిందు వ్రాయ
బడును. చందాపద్ధతి ఆరుసంచికలకు రు. 2-0-0
అంచెకొలి లేదు. ప్రవేశ రుసుము లేదు.
సిద్ధమయిన సంచికలు వి. పి. గా పంపునుము.
మయవారు:— ప్రపంచచరిత్ర కార్యాలయము,
145, కావేధి, మదరాసు అని వ్రాయుడు.

BEGUM'S SOAP

జీవమును ఉపయోగించుటకు
వలసిన శుభమునది యే
భాగమునందును శుభము
ను వేడుపులేక కుదరగా
గుండును. చర్మము యొక్క
స్వభావ మెరుగునుకాంతిని
పొందెట్లక చేయు (సోప్)
ఇది జీవశుభ. వెల రెదిల్లలు వె
ట్రై 151-0-0 వి.పి. ఖర్చులేదు.
ఆర్. వి. చందీట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరుపేధి, మద్రాసు.

ఇకాం! ఇంపీయామహిమ ఇకాం!
ఈ పుస్తకమునందు ఇండియా జీవముయొక్క వివర
నిశ్చయములను అనేకాన్తములలోనుండి గ్రహించి లోక
తేజమును గోరి ప్రకటించి యున్నాము. ఇండియా జీవ
ములో జన్మించిన ప్రతిమన మ్యుయును అవశ్యముగా జూర
వలయును. ఈ పుస్తకమును వెలలేదు. తొలగానిర్దు లేదు.
వైద్యశాస్త్రి ముకేశ్ చంద్ గోవింద్,
ఆలంకనిగ్రహ బౌద్ధధారయము, 157 గ్రాడ్వే,
96 మాంటుగోడు, మదరాసు

ఉమ్మడి - రామయ్య శెట్టి,
గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,
షరాపు వర్తకులు, మదరాసు ఈస్టు.
తంతి విలాసము:—“ఉమ్మడియార్”
ఇందుక్రింద కనుపరచుట్టి, ఇతిర ఘోషిన్ని
బర్మానైజులకు తగుమైనటుల ఇచ్చుచున్నాం. కే.పు.
లున్ను వైకౌంతములు వనైరా కమలములున్ను
బేవకాసులు అణకాసులున్ను బంగారపు నగలు
ము పైరాళ్ళుగల నగలున్ను, పట్టు రుమాళ్ళును
కావలసినవారు మా కాటలాగును తెప్పించుకొని
ధరలను తెలుసుకొని మాకు ఆర్డరు పంపుదురని
ప్రార్థించుచున్నాము.